

	I	EES-STOFNANIR	
	1.	Sameiginlega EES-nefndin	
	II	EFTA-STOFNANIR	
	1.	Fastanefnd EFTA-ríkjanna	
	2.	Eftirlitsstofnun EFTA	
2013/EES/57/01		Ákvörðun Eftirlitsstofnunar EFTA 519/12/COL frá 19. desember 2012 um að ljúka formlegri rannsókn á hugsanlegri aðstoð við AS Oslo Sporveier og AS Sporveisbussene (Noregur)	1
	3.	EFTA-dómstóllinn	
	III	ESB-STOFNANIR	
	1.	Framkvæmdastjórnin	
2013/EES/57/02		Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja (mál COMP/M.6944 – Thermo Fisher Scientific/Life Technologies)	32
2013/EES/57/03		Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja (mál COMP/M.6954 – KNB/UWI/Mitsui/Medini Iskandar Malaysia) – Mál sem kann að verða tekið fyrir samkvæmt einfaldaðri málsmeðferð	33
2013/EES/57/04		Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja (mál COMP/M.7046 – Parkwind/Summit Renewable Energy Belwind 1/Belwind) – Mál sem kann að verða tekið fyrir samkvæmt einfaldaðri málsmeðferð	34
2013/EES/57/05		Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja (mál COMP/M.7069 – Ares/OTPP/CPG) – Mál sem kann að verða tekið fyrir samkvæmt einfaldaðri málsmeðferð	35
2013/EES/57/06		Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja (mál COMP/M.7071 – Telenor/Schibsted/Singapore Press Holdings/JV) – Mál sem kann að verða tekið fyrir samkvæmt einfaldaðri málsmeðferð	36
2013/EES/57/07		Ríkisaðstoð – Spánn – Málsnúmer SA.34998 (2013/C) (áður 2012/N) – LIP – Aðstoð við Ford España – Auglýst eftir athugasemdum í samræmi við 2. mgr. 108. gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins	37

2013/EES/57/08	Ríkisaðstoð – Þýskaland – Málsnúmer SA.34881 (2013/C) (áður 2013/NN) (áður 2012/CP) – Meint aðstoð við þýsk lyfjafyrirtæki í fjárhagserfiðleikum með því að veita undanþágur frá lögboðnum afslætti – Auglýst eftir athugasemdum í samræmi við 2. mgr. 108. gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins	37
2013/EES/57/09	Ríkisaðstoð – Slóvakía – Málsnúmer SA.33797 (2013/C) (áður 2013/NN) – Meint aðstoð við NCHZ – Auglýst eftir athugasemdum í samræmi við 2. mgr. 108. gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins	38
2013/EES/57/10	Tilkynning umhverfisráðuneytis Slóvakíu með vísan til tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 94/22/EB um skilyrði fyrir veitingu og notkun leyfa til að leita að, rannsaka og vinna kolvatnsefni	39

EFTA-STOFNANIR

EFTIRLITSSTOFNUN EFTA

[Gerð sem fellur ekki undir trúnaðarskyldu]

2013/EES/57/01

ÁKVÖRÐUN EFTIRLITSSTOFNUNAR EFTA

519/12/COL

frá 19. desember 2012

um að ljúka formlegri rannsókn á hugsanlegri aðstoð við AS Oslo Sporveier og AS Sporveisbussene

(Noregur)

Eftirlitsstofnun EFTA hefur tekið neðangreinda ákvörðun

með vísan til samningsins um Evrópska efnahagssvæðið („EES-samningsins“), einkum 49. gr. og 61. til 63. gr. og bókunar 26,

með vísan til samnings milli EFTA-ríkjanna um stofnun eftirlitsstofnunar og dómstóls („samningsins um eftirlitsstofnun og dómstól“), einkum 24. gr.,

með vísan til bókunar 3 við samninginn um eftirlitsstofnun og dómstól („bókunar 3“), einkum 2. mgr. 1. gr. í I. hluta og 2. mgr. 7. gr. í II. hluta,

eftir að hafa beint því til hagsmunaaðila að þeir legðu fram athugasemdir í samræmi við ofangreind ákvæði, ⁽¹⁾

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

I. MÁLSATVIK

1. Málsmeðferð

1.1 Stjórnsýslumeðferð sem leiddi til ákvörðunar Eftirlitsstofnunar EFTA 254/10/COL

- 1) Með bréfi dagsettu 11. ágúst 2006 barst Eftirlitsstofnun EFTA kvörtun („kvörtunin“) frá Konkurrenten.no AS („kvartandinn“) um meinta ríkisaðstoð norskra stjórnvalda við AS Oslo Sporveier og AS Sporveisbussene. Bréfið var skráð hjá stofnuninni 16. ágúst 2006 (skjal nr. 384017). Með bréfi til kvartanda dagsettu 17. ágúst 2006 staðfesti stofnunin að hafa móttengið kvörtunina (skjal nr. 384134).
- 2) Með bréfi dagsettu 7. september 2006 framsendi Eftirlitsstofnun EFTA norskum stjórnvöldum kvörtunina og leitaði eftir athugasemdum þeirra (skjal nr. 387163). Með bréfi dagsettu 11. október 2006 svöruðu norsk stjórnvöld upplýsingabeiðninni. Bréfið var skráð hjá stofnuninni 19. október 2006 (skjal nr. 392725).
- 3) Með bréfi dagsettu 20. október 2006 lagði kvartandi fram frekari athugasemdir. Bréfið var skráð hjá Eftirlitsstofnun EFTA 23. október 2006 (skjal nr. 394520).
- 4) Með bréfi dagsettu 29. nóvember 2006 fór Eftirlitsstofnun EFTA fram á frekari upplýsingar frá norskum stjórnvöldum (skjal nr. 394397). Norsk stjórnvöld svöruðu með bréfi dagsettu 11. janúar 2007. Bréfið var skráð hjá stofnuninni 12. janúar 2007 (skjal nr. 406541).

⁽¹⁾ Stjtið. ESB C 204, 12.7.2012, bls. 15 og EES-viðbætur nr. 37, 5.7.2012, bls. 26.

- 5) Með bréfi dagsettu 19. júní 2007 fór Eftirlitsstofnun EFTA fram á frekari upplýsingar frá norskum stjórnvöldum (skjal nr. 425271). Norsk stjórnvöld svöruðu með bréfi sem sent var með rafrænum hætti 16. ágúst 2007 (skjal nr. 434326).
- 6) Kvartandi lagði fram frekari upplýsingar með tölvupósti dagsettum 20. febrúar 2008 (skjal nr. 466226).
- 7) Eftirlitsstofnun EFTA fór aftur fram á frekari upplýsingar frá norskum stjórnvöldum með bréfi sem sent var með rafrænum hætti 2. apríl 2008 (skjal nr. 471926). Norsk stjórnvöld svöruðu með bréfi sem sent var með rafrænum hætti 29. apríl 2008 (skjal nr. 475480).
- 8) Kvartandi sendi frekari upplýsingar með tölvupósti dagsettum 25. maí 2008 (skjal nr. 478132), 2. júní 2008 (skjal nr. 479743), 9. júlí 2008 (skjal nr. 489623 og 489626), 14. ágúst 2008 (skjal nr. 489591), 15. ágúst 2008 (skjal nr. 488527), 20. janúar 2009 (skjal nr. 505210) og 22. janúar 2009 (skjal nr. 505503).
- 9) Í ársbyrjun 2010 höfðu Eftirlitsstofnun EFTA og norsk stjórnvöld með sér óformleg samskipti um málið bæði símleiðis og með tölvupósti. Upplýsingar sem stofnuninni bárust í þessu samhengi voru teknar saman í bréfi sem norsk stjórnvöld sendu stofnuninni með rafrænum hætti 21. apríl 2010 (skjal nr. 554417).
- 10) Hinn 21. júní 2010 samþykkti Eftirlitsstofnun EFTA ákvörðun 254/10/COL um að loka málinu með þeim rökum að aðstoðin fæli í sér yfirstandandi aðstoð sem hefði verið hætt. Með bréfi dagsettu 21. júní 2010 framsendi stofnunin afrit af ákvörðun 254/10/COL til norskra stjórnvalda (skjal nr. 558824) og til kvartanda (skjal nr. 561949).

1.2 Dómur EFTA-dómstólsins í máli E-14/10 Konkurrenten.no AS gegn Eftirlitsstofnun EFTA

- 11) Með kæru sem lögð var fram fyrir EFTA-dómstólnum 2. september 2010 höfðaði kvartandi mál til ógildingar á ákvörðun Eftirlitsstofnunar EFTA 254/10/COL.
- 12) Hinn 22. ágúst 2011 kvað EFTA-dómstóllinn upp dóm í máli E-14/10 Konkurrenten.no AS gegn Eftirlitsstofnun EFTA sem ógilti ákvörðun 254/10/COL í heild sinni af eftirfarandi ástæðum.
- 13) Í fyrsta lagi komst EFTA-dómstóllinn að þeirri niðurstöðu að ákvörðunin væri ekki rökstudd á fullnægjandi hátt, að því leyti að Eftirlitsstofnun EFTA hefði ekki tekist að útskýra hvernig hægt væri að flokka endurnýjun á sérleyfi, frá 1. janúar 2000, sem þátt í yfirstandandi kerfi aðstoðar, eða hvers vegna hún gæti ekki talist vera mikilvæg breyting á því aðstoðarkerfi. ⁽²⁾
- 14) Í öðru lagi taldi EFTA-dómstóllinn að Eftirlitsstofnun EFTA hefði brotið gegn þeirri skyldu sinni að hefja formlega rannsókn vegna aðstoðar sem veitt var á tímabilinu 1997 – 2000. Hann taldi að stofnunin gæti ekki útilokað þann möguleika að AS Oslo Sporveier og AS Sporveisbussene hefðu þegið aðstoð sem væri umfram tapið sem fylgdi því að inna af hendi almannajónustukvaðir og að Eftirlitsstofnun EFTA hefði vissulega talið að slíkar ofgreiðslur bóta gætu hugsanlega hafa átt sér stað áður. Því hefði EFTA-dómstóllinn komist að niðurstöðu um að Eftirlitsstofnun EFTA hefði átt að hefja formlega rannsókn á málinu þannig að hún hefði, eftir því sem við væri komið, allar nauðsynlegar upplýsingar í því. Einnig var því lýst yfir að krafa kvartanda um sömu málefni vegna tímabilsins 2000 – 2008 væri vel rökstudd. ⁽³⁾
- 15) Í þriðja lagi taldi EFTA-dómstóllinn að Eftirlitsstofnun EFTA hefði látið hjá líða að kanna hvort eiginfjárframlagið tengdist eingöngu vanfjármögnuðum lífeyrisskuldbindingum, sem væru til komnar vegna kvaðar um rekstur almenningsþjónustu, eða hvort það rynni einnig til annarrar starfsemi. Þar eð EFTA-dómstóllinn gat ekki endurskoðað ákvörðunina með tilliti til staðhæfingar kvartanda um að eiginfjárframlagið samsvaraði ekki greiðslu vegna veittrar flutningsþjónustu teldist þetta vera ófullnægjandi rökstuðningur. ⁽⁴⁾

1.3 Endurmat á kvörtuninni

- 16) Kvartandi telur að eftirfarandi ráðstafanir geti falið í sér ólögmdæta ríkisaðstoð:

⁽²⁾ Dómur, 55.–63. mgr.

⁽³⁾ Sama, 76.–80. mgr.

⁽⁴⁾ Sama, 84.–91. mgr.

1. víxlniðurgreiðslur milli fyrirtækjanna fjögurra AS Oslo Sporveier, AS Sporveisbussene, Arctic Express AS og Sporveisbussenes Turbiler AS, ⁽⁵⁾
 2. eiginfjárframlag að fjárhæð 41 499 000 NOK árið 2004 frá AS Oslo Sporveier til AS Sporveisbussene,
 3. hagstæð skattastaða, sem fékkst á markaði þar sem engin samkeppni var sem gerði AS Sporveisbussene kleift að koma sér undan að greiða skatt af hagnaði, og
 4. ábyrgðir sem AS Sporveisbussene veitti dótturfyrirtækjum sínum Arctic Express AS og Sporveisbussenes Turbiler AS.
- 17) Eftirlitsstofnun EFTA tók kvörtunina til endurmats og fór fram á frekari upplýsingar í tölvupósti dagsettu 25. október 2011 til norskra stjórnvalda (skjal nr. 613053). Norsk stjórnvöld svöruðu á símafundi 28. október 2011. Ennfremur veittu norsk stjórnvöld frekari upplýsingar á fundum í Ósló 29. nóvember 2012 og í Brussel 9. desember 2011 og 17. janúar 2012. Norsk stjórnvöld sendu frekari upplýsingar með tölvupósti 13. desember 2011 (skjal nr. 621639) og 20. janúar 2012 (skjal nr. 622816).
- 18) Eftirlitsstofnun EFTA fór fram á frekari upplýsingar frá norskum stjórnvöldum með bréfi dagsettu 27. janúar 2012 (skjal nr. 622888). ⁽⁶⁾ Norsk stjórnvöld svöruðu með bréfi dagsettu 22. febrúar 2012 (skjal nr. 625908, 625916, 625949, 626065 og 626066) og tölvupóstum frá 5. mars 2012 (skjal nr. 627096 og 627097).

1.4 Formleg rannsókn

- 19) Með ákvörðun 123/12/COL frá 28. mars 2012 („ákvörðun um að hefja málsmeðferð“) hóf Eftirlitsstofnun EFTA formlega rannsókn, samkvæmt 2. mgr. 1. gr. I. hluta bókunar 3, á hugsanlegri aðstoð við AS Oslo Sporveier og AS Sporveisbussene. Með bréfi frá sama degi (skjal nr. 627869) tilkynnti stofnunin norskum stjórnvöldum um ákvörðun sína og gaf þeim kost á að leggja fram athugasemdir.
- 20) Með bréfi dagsettu 4. júní 2012 (skjal nr. 636738) lögðu norsk stjórnvöld fram athugasemdir sínar við ákvörðunina um að hefja málsmeðferð. Eftirlitsstofnun EFTA fór fram á frekari upplýsingar í tölvupósti frá 28. júní 2012 (skjal nr. 639422). Norsk stjórnvöld svöruðu í tölvupósti frá 7. september 2012 (skjal nr. 645982). Í tölvupósti sem skipst var á milli 9. og 23. nóvember 2012 (skjal nr. 653229, 653257, 653526, 654300, 654332, 654345 og 654470) fór stofnunin fram á og móttók frekari upplýsingar frá norskum stjórnvöldum.
- 21) Ákvörðunin um að hefja málsmeðferð var birt í Stjórnartíðindum Evrópusambandsins og EES-viðbæti við þau. ⁽⁷⁾ Eftirlitsstofnun EFTA leitaði eftir athugasemdum hagsmunaaðila við ákvörðunina um að hefja málsmeðferð. Stofnuninni bárust athugasemdir frá tveimur hagsmunaaðilum. Með bréfi dagsettu 2. ágúst 2012 (skjal nr. 643450) bárust stofnuninni tvær athugasemdir frá kvartandanum Konkurrenten.no AS. Með bréfi dagsettu 6. ágúst 2012 (skjal nr. 643459) bárust stofnuninni athugasemdir frá Risdal Touring AS, systurfyrirtæki kvartanda. Með bréfi dagsettu 4. september 2012 (skjal nr. 645575) framsendi Eftirlitsstofnun EFTA þessar athugasemdir norskum stjórnvöldum. Með bréfi dagsettu 3. október 2012 (skjal nr. 648581), tilkynntu norsk stjórnvöld Eftirlitsstofnun EFTA um að þau hefðu engar athugasemdir fram að færa við athugasemdir frá þessum tveimur hagsmunaaðilum.

2. Ákvörðun um að hefja formlega rannsókn

- 22) Norsk stjórnvöld staðfestu að AS Oslo Sporveier hefði ekki veitt neinar ábyrgðir. ⁽⁸⁾ Því komst Eftirlitsstofnun EFTA að niðurstöðu um að staðhæfing kvartanda varðandi ábyrgðir væri tilhæfulaus. ⁽⁹⁾

⁽⁵⁾ Vísanir til „samstæðunnar Oslo Sporveier“ í þessari ákvörðun verða notaðar til að vísa til fyrirtækisins AS Oslo Sporveier og dótturfélaga þess.

⁽⁶⁾ Með bréfi dagsettu 8.2.2012 (skjal nr. 624263) fór kvartandi þess á leit við Eftirlitsstofnun EFTA að hún hæfi formlega rannsókn á ráðstöfununum sem voru til umfjöllunar hjá EFTA-dómstólnum í máli E-14/10.

⁽⁷⁾ Stjótið. ESB C 204, 12.7.2012, bls. 15 og EES-viðbætur nr. 37, 5.7.2012, bls. 26.

⁽⁸⁾ Sjá 122.–124. mgr. ákvörðunarinnar um að hefja málsmeðferð.

⁽⁹⁾ Sjá aðgerðarþátt ákvörðunarinnar um að hefja málsmeðferð í 1. gr.

- 23) Stofnunin hafði þó efasemdir um aðrar ráðstafanir sem kvörtunin tók til. Því ákvað hún að hefja formlega rannsókn á eftirfarandi þremur ráðstöfunum:
1. endurgjaldi vegna áætlunarferða almenningssvagna í Ósló sem greitt var til AS Oslo Sporveier og AS Sporveisbussene á tímabilinu 1. janúar 1994 – 30. mars 2008 („árlegt endurgjald“),
 2. eiginfjárframlagi sem sveitarfélagið Ósló veitti árið 2004 („eiginfjárframlag árið 2004“) til að mæta auknu tapi lífeyrissjóða í tengslum við:
 - a. almannajónustuna sem innt var af hendi („eiginfjárframlag vegna almannajónustu“) og einnig
 - b. starfsemina sem rekin var í atvinnuskyni („eiginfjárframlag vegna starfsemi sem rekin var í atvinnuskyni“) og
 3. beitingu reglna um skattlagningu samstæðu („ráðstöfun vegna skattlagningar samstæðu“).
3. **Aðdragandi – gildandi lög um staðbundna áætlunarflutninga með almenningssvögnum**
- 3.1 **Lög um flutningastarfsemi í atvinnuskyni frá 2002 og reglugerð um flutningastarfsemi í atvinnuskyni frá 2003**
- 24) Sem stendur lúta staðbundnar samgöngur með almenningssvögnum ákvæðum laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni frá 2002 ⁽¹⁰⁾ og reglugerða um flutningastarfsemi í atvinnuskyni. ⁽¹¹⁾ Lög um flutningastarfsemi í atvinnuskyni komu í stað laga um flutningastarfsemi frá 1976 og felldu þau úr gildi. ⁽¹²⁾ Reglugerðin um flutningastarfsemi í atvinnuskyni kom í stað tveggja reglugerða og felldi þær úr gildi. ⁽¹³⁾
- 25) Norsk stjórnvöld hafa staðfest að viðeigandi ákvæðum hefði ekki verið breytt að verulegu leyti frá því að EES-samningurinn öðlaðist gildi 1994.
- 3.2 **Stjórnsýsluábyrgð fylkjanna**
- 26) Í Noregi bera fylkin ábyrgð á að halda uppi staðbundnum almenningssamgöngum. Hins vegar eru þó ekki á neinn hátt skyldug til að bjóða slíka þjónustu.
- 27) Fylkin geta annaðhvort falið eigin stofnunum að veita staðbundna flutningaþjónustu með almenningssvögnum eða umsýslustofnun ⁽¹⁴⁾ sem fylkið kemur á fót. Í lögum um flutningastarfsemi í atvinnuskyni er kveðið á um að þegar fylki kemur á fót umsýslustofnun skuli fjármunir sem ætlaðir eru til að fjármagna staðbundna flutningaþjónustu með almenningssvögnum fara til þeirrar stofnunar. ⁽¹⁵⁾ Umsýslustofnanirnar geta annaðhvort útvegað almenningssvagnaþjónustu frá þriðja aðila eða veitt hana sjálfar.
- 3.3 **Sameiginleg fjármögnun ríkis og fylkja á staðbundinni flutningaþjónustu**
- 28) Fylkin fjármagna staðbundna flutningaþjónustu að hluta með skatttekjum. Að auki fá fylkin fjárframlög frá ríkinu í formi styrkja greiddum út í einu lagi á ári hverju samkvæmt lögum um flutningastarfsemi í atvinnuskyni. ⁽¹⁶⁾ Fjárhæðir styrkja ákvarðast af því að hve miklu leyti fylkin þurfa á framlögum að halda frá ríkinu. Því verða fylkin að láta samgönguráðuneytinu í té fjárhagsáætlanir, reikninga og aðrar viðeigandi upplýsingar sem eru nauðsynlegar til þess að meta þörfina fyrir framlög. ⁽¹⁷⁾ Norsk stjórnvöld hafa lýst því yfir að ef fylkið lækkaði fjárhæð styrks, greiddum út í einu lagi, sem notaður er til að fjármagna kostnað vegna staðbundinna áætlunarferða hefði það áhrif á styrki í framtíðinni.

⁽¹⁰⁾ Lög frá 21.6.2002 nr. 45 (öðluðust gildi 1.1.2003).

⁽¹¹⁾ Reglugerð frá 26.3.2003 nr. 401 (öðluðust gildi 1.4.2003).

⁽¹²⁾ Lög frá 4.6.1976 nr. 63 (öðluðust gildi 1.7.1977). Féllu úr gildi og voru leyst af hólmi með lögum um flutningastarfsemi í atvinnuskyni 1.1.2003.

⁽¹³⁾ Reglugerð frá 12.8.1986 nr. 2170 (öðluðust gildi 1.1.1987) og reglugerð frá 4.12.1992 nr. 1013 (öðluðust gildi 1.1.1994). Báðar felldar úr gildi og leystar af hólmi með reglugerð um flutningastarfsemi í atvinnuskyni 1.4.2003.

⁽¹⁴⁾ Á norsku: *Administrasjonsselskap*.

⁽¹⁵⁾ Sbr. 23. gr. laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni.

⁽¹⁶⁾ Sbr. 3. mgr. 22. gr. laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni.

⁽¹⁷⁾ Sbr. 4. mgr. 22. gr. laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni.

3.4 Starfsleyfi

3.4.1 Inngangur

- 29) Samkvæmt lögum um flutningastarfsemi í atvinnuskyni þarf starfsleyfi til að sinna farþega-flutningum með almenningsvögnum gegn gjaldi (þ.e. notendur (farþegar) greiða fyrir flutninga-þjónustuna). ⁽¹⁸⁾
- 30) Aðilar sem annast reglubundna farþegaflutninga með almenningsvögnum gegn gjaldi þurfa bæði almennt leyfi og sérleyfi.

3.4.2 Almennt leyfi fyrir farþegaflutningum

- 31) Fyrirtæki sem annast farþegaflutninga gegn gjaldi verða að hafa almennt leyfi. ⁽¹⁹⁾ Til þess að fá almennt leyfi verður umsækjandi að i) leggja fram vottorð um gott hátterni, ii) hafa fullnægjandi fjárhagsstöðu og getu og iii) hafa fullnægjandi menntun og hæfi. ⁽²⁰⁾ Almenn leyfi eru ekki háð tímamörkum. ⁽²¹⁾

3.4.3 Sérleyfi fyrir reglubundna farþegaflutninga

- 32) Auk almenns leyfis verður sérhvert fyrirtæki sem óskar eftir að annast reglubundna farþegaflutninga gegn endurgjaldi að hafa sérleyfi. ⁽²²⁾ Til eru tvenns konar sérleyfi: i) sérleyfi fyrir svæði og ii) sérleyfi fyrir sértakar leiðir. Sérleyfi fyrir svæði taka til umframflutninga að því leyti að það heimilar handhafa þess að starfrækja áætlunarflutninga með almenningsvögnum á öllu svæðinu sem það nær til, svo fremi að önnur sérleyfi fyrir tiltekna leiðir hafi ekki verið veitt á svæðinu. Handhafi sérleyfis hefur einn rétt til að starfrækja áætlunarflutninga með almenningsvögnum á þeirri leið.
- 33) Sérleyfið veitir sérleyfishafa rétt til að annast flutningaþjónustu eins og kveðið er á um í sérleyfinu og jafnframt að inna af hendi þær skyldur sem því fylgja. ⁽²³⁾ Þegar sótt er um sérleyfi, verður að leggja fram áætlun um flutninga og gjaldskrár. ⁽²⁴⁾ Áætlanir og gjaldskrár falla undir eftirlit fylkjanna. ⁽²⁵⁾ Fylkin geta fyrirskipað breytingar á áætlunum og gjaldskrár. ⁽²⁶⁾
- 34) Þessum sérleyfum er hægt að úthluta i) í gegnum útbóð (og veitt til ákveðins tíma sem tilgreindur er í útbóðinu, ⁽²⁷⁾ sem alla jafna er ekki lengri en 10 ár ⁽²⁸⁾), eða ii) beint án útbóðs (og þá til 10 ára). ⁽²⁹⁾

3.5 Farmiðakerfi

- 35) Leyfishöfum er skylt að nota farmiðakerfi sem fylkin samþykkja. ⁽³⁰⁾

⁽¹⁸⁾ Sbr. 4. og 6. gr. laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni

⁽¹⁹⁾ Sbr. 1. mgr. 4. gr. laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni.

⁽²⁰⁾ Sbr. 2. mgr. 4. gr. laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni og I. kafla reglugerðar um flutningastarfsemi í atvinnuskyni.

⁽²¹⁾ Sbr. 1. mgr. 27. gr. laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni.

⁽²²⁾ Sbr. 1. mgr. 6. gr. laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni.

⁽²³⁾ Sbr. 25. gr. reglugerðar um flutningastarfsemi í atvinnuskyni.

⁽²⁴⁾ Sbr. 28. og 29. gr. reglugerðar um flutningastarfsemi í atvinnuskyni. Þetta eru þær kröfur sem Eftirlitsstofnun EFTA telur eiga best við til að lýsa innlenda kerfinu, þó er kveðið á um nokkrar aðrar ítarlegar kröfur fyrir sérleyfi í reglugerðinni um flutningastarfsemi í atvinnuskyni.

⁽²⁵⁾ Samgönguráðuneytið hefur falið fylkjunum á hendur heimild til að ákveða gjaldskrár. Þó er ákveðinn afsláttur ákvarðaður á landsvisu. Í reynd hefur ráðuneytið gefið öllum fylkjunum fyrirmæli um að tryggja að þjónustuaðilar sem annast staðbundna áætlunarflutninga með almenningsvögnum veiti börnum, eldri borgurum og fötludum 50% verðafslátt.

⁽²⁶⁾ Sbr. 28. og 2. mgr. 29. gr. reglugerðar um flutningastarfsemi í atvinnuskyni. Samkvæmt 3. mgr. 28. gr. reglugerðar um flutningastarfsemi í atvinnuskyni hefur samgönguráðuneytið heimild til að gefa leiðbeiningar um efni og birtingu á flutningsáætlunum. Í umburðarbréfi samgönguráðuneytisins N-1/2006 er að finna frekari leiðbeinandi reglur um birtingu á leiðarskrám. Fyrir 2006 voru með 28. gr. reglugerðar um flutningastarfsemi í atvinnuskyni settar reglur um tiltekna þætti varðandi birtingu leiðarskráa. Þessir þættir voru felldir brott 2006. Í reynd vísar umburðarbréf N-1/2006 til gamla ákvæðisins (ákvæði 28. gr. reglugerðar um flutningastarfsemi í atvinnuskyni) eins og það var fyrir breytingu og kveður á um að kröfur gamla ákvæðisins skuli, þar til annað verður tilkynnt, teljast vera leiðbeinandi að því er varðar efni leiðarskráa.

⁽²⁷⁾ Sbr. 2. mgr. 27. gr. laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni.

⁽²⁸⁾ Eins og fram kemur í undirbúningsvinnunni, kafla 10.1 í tillögu 113 L (2009–2010).

⁽²⁹⁾ Sbr. 8. gr. laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni. Möguleikinn á að bjóða út sérleyfi var kynntur í breytingu á lögum um flutningastarfsemi frá 1976 með lögum frá 11.6.1993, nr. 85 (öðluðust gildi 1.1.1994).

⁽³⁰⁾ Sbr. 1. mgr. 30. gr. reglugerðar um flutningastarfsemi í atvinnuskyni. Samgönguráðuneytið hefur heimildir til að gefa almennar leiðbeiningar um notkun rafræna farmiðakerfa (2. mgr. 30. gr. reglugerðar um flutningastarfsemi í atvinnuskyni). Ráðuneytið hefur gefið slíkar leiðbeiningar í formi umburðarbréfs N-1/2006. Í þessu umburðarbréfi hefur ráðuneytið ákveðið að eftirfarandi skjal skuli þjóna sem staðall fyrir rafræn farmiðakerfi – 3. hluti handbókar 206 norsku vegagerðarinnar (á norsku: *Statens Vegvesen*).

3.6 Samningar

- 36) Til viðbótar sérleyfum geta fylkin gert samninga við sérleyfishafa um að veita almannajónustu. Fylkjunum er í sjálfsveld sett að ákvarða form þessara samninga. ⁽³¹⁾

3.7 Endurgjald til sérleyfishafa

- 37) Fylkin bera ábyrgð á að greiða sérleyfishöfum endurgjald. ⁽³²⁾ Eingöngu fyrirtæki sem starfrækja leiðir sem ekki skila hagnaði (þ.e. ef tekjur sem fást af sölu farmiða duga ekki til að standa straum af kostnaði við að annast þjónustuna) fá greitt endurgjald.
- 38) Samkvæmt norskum stjórnvöldum ber fylkinu, í samræmi við 22. gr. laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni, skylda til að greiða endurgjald þeim aðilum sem veita flutningajónustu á óarðbærum leiðum sem það vill koma á eða halda áfram að starfrækja á svæði sínu. ⁽³³⁾ Fylkjunum er frjálst að ákvarða hvernig greiðslum endurgjalds til sérleyfishafa skuli háttað. Í lögum um flutningastarfsemi í atvinnuskyni og reglugerð um flutningastarfsemi í atvinnuskyni eru engin sérstök ákvæði um hvernig staðið skuli að greiðslum endurgjalds.
- 39) Eftirlitsstofnun EFTA telur að túlka megi 22. gr. laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni á þann hátt að greiða megi endurgjald til að standa straum af almannajónustu (þ.m.t. hæfilegur hagnaður) eftir að hafa dregið frá tekjur af miðasölu og ekki megi grundvalla hærri endurgjald á lögum um flutningastarfsemi í atvinnuskyni.

4. Frekari bakgrunnsupplýsingar – löggjöf um reglubundnar almenningsamgöngur fyrir aðild að EES – lög um flutningastarfsemi frá 1976

4.1 Inngangur

- 40) Sem svar við ákvörðuninni um að hefja málsmeðferð hafa norsk stjórnvöld lagt fram frekari upplýsingar um sögu fyrirkomulagsins á endurgjaldi vegna staðbundinna áætlunarflutninga.

4.2 Miðlæg ábyrgð ríkisins á staðbundnum áætlunarflutningum

- 41) Norsk stjórnvöld hafa skýrt frá því að ríkið (samgönguráðuneytið) hafi, á þeim tíma þegar lög in um flutningastarfsemi frá 1976 ⁽³⁴⁾ tóku gildi, borið ábyrgð á staðbundnum áætlunarflutningum í hverju fylki.

4.3 Dreifstýrt ferli

4.3.1 Inngangur

- 42) Stuttu eftir gildistöku laganna um flutningastarfsemi frá 1976 var hafist handa við að afnema miðstýringu. Frá 1. janúar 1979 mátti framselja heimildir samgönguráðuneytisins til fylkjanna. Á sama tíma var samgöngustofnunum ríkisins breytt í stjórnsýslustofnanir fylkjanna.
- 43) Árið 1981 gat ríkið, með innfellingu 24. gr. a í lög um flutningastarfsemi frá 1976, falið fylkjunum, með því að veita fjárframlögum til þeirra, ábyrgð á fjármögnun staðbundinna áætlunarflutninga. ⁽³⁵⁾ Ákvæði 24. gr. a kom til framkvæmda 1983 þegar sveitarfélagið Ósló (sem einnig er fylki) ⁽³⁶⁾ fékk fyrst slíka fjármögnun.

⁽³¹⁾ Sbr. 5. mgr. 22. gr. laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni. Flutningssamningurinn frá 1997 milli AS Oslo Sporveier og AS Sporveisbussene, sem vísað er til hér að neðan er dæmi um slíkan samning.

⁽³²⁾ Sbr. 1. mgr. 22. gr. laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni.

⁽³³⁾ Norsk stjórnvöld hafa í athugasemdum sínum við ákvörðunina um að hefja málsmeðferð staðfest þetta og útskýrt, með tilvísun til norska lagasafnsins ásamt lögskýringum (n. *Norsk Lovkommentar*), að undanfarandi ákvæði – 24. gr. a í lögum um flutningastarfsemi frá 1976 – væri túlkað á sama hátt. Í þessu tilliti kemur eftirfarandi fram um endurgjald í athugasemd 43 í norsku lögskýringunum með lögum um flutningastarfsemi (hægt að nálgast á <http://www.rechtsdata.no/> (aðgangur er háður því að áskrift sé greidd)) (á norsku): „I rutetransporten vil det dog ofte være aktuelt å pålegge utøver en større rutetjeneste som sammenholdt med de takster som godkjennes, ikke gir et forsvarlig økonomisk grunnlag. I slike tilfeller kan plikten bare opprettholdes dersom det ytes tilskudd, jf. § 24 a“. [Íslenska þýðingin gerð með hliðsjón af enskri þýðinu Eftirlitsstofnunar EFTA hljóðar svo]: „Í áætlunarflutningum er þó í reynd oft farið fram á að flutningsaðili veiti viðtækari þjónustu sem, í ljósi settra hámarksverða, teldist ekki bera vitni um trausta fjármálastjórnun. Við slíkar aðstæður er ekki unnt að fullnægja kvóðinni um almannajónustu nema til komi endurgjald, sbr. 24. gr.“

⁽³⁴⁾ Lög frá 4.6.1976 nr. 63 (öðluðust gildi 1.7.1977). Lögin féllu úr gildi 1.1.2003 með lögum um flutningastarfsemi í atvinnuskyni sem komu í stað þeirra.

⁽³⁵⁾ Sjá undirbúningsvinnu vegna breytinga á lögum um flutningastarfsemi frá 1976 – Ot.prp. nr. 16 (1980–81) bls. 2.

⁽³⁶⁾ Sveitarfélagið Ósló er bæði fylki og sveitarfélag. Í því sem hér fer á eftir er vísað til Óslóar sem sveitarfélags.

4.3.2 Reglugerð frá 1980

- 44) Annað mikilvægur þáttur í afnámi miðstýringarinnar var reglugerð frá 19. desember 1980 um endurgjald fyrir staðbundna áætlunarflutninga („reglugerðin frá 1980“). Í 1. gr. reglugerðarinnar frá 1980 kemur fram að fylkið beri ábyrgð á að fjármagna staðbundna áætlunarflutninga. Samkvæmt 3. gr. skal ákveða árlega fjárhæð endurgjaldsins á grundvelli mismunarins á áætluðum tekjum, með tilliti til fyrirhugaðra verðskráa og afsláttá, og eðlilegs kostnaðar.
- 45) Reglugerðin frá 1980 hefur einnig að geyma reglur um eftirlit og aðgang að upplýsingum og skýrir annars vegar hlutverk samgönguráðuneytisins og hins vegar fylkjanna. Í 7. gr. er að finna lagagrundvöll ráðuneytisins til að gefa út frekari reglur og leiðbeiningar um greiðslur endurgjalds fyrir staðbundna áætlunarflutninga.

4.3.3 Reglugerðin frá 1982 og staðlaður meginsamningur KS og NABC

- 46) Hinn 1. janúar 1983 öðlaðist ný reglugerð gildi sem kom í stað reglugerðarinnar frá 1980 – Reglugerð frá 2. desember 1982 um greiðslur endurgjalds til aðila sem annast staðbundna áætlunarflutninga („reglugerðin frá 1982“). Í 4. gr. reglugerðarinnar frá 1982 er sú skylda lögð á fylkin að gera samninga við sérleyfishafa um greiðslur endurgjalds vegna reglubundinna almenningssamgangna sem þeir hafa með höndum. Á þessum grundvelli gerðu samtökin KS (norska samtök sveita- og héraðsstjórna) og norsk samtök almenningssvagnafélaga („NABC“), ⁽³⁷⁾ með sér staðlaðan meginsamning („staðlaður meginsamningur milli KS og NABC) og staðlaðan samning um árlegt endurgjald sem sérhvert fylki skyldi nota við gerð samninga um áætlunarflutninga með almenningssvögnum. Að því er varðaði útreikning á greiðslum endurgjalds var staðlaði samningurinn grundvallaður á sömu meginreglum og 3. gr. reglugerðarinnar frá 1980. Í staðlaða meginsamningnum er einnig kveðið á um að kostnaði vegna almennrar flutningaþjónustu skyldi haldið aðskildum frá kostnaði vegna annarrar þjónustu sem rekin væri í atvinnuskyni.

4.3.4 Reglugerðin frá 1985

- 47) Með innleiðingu nýs kerfis fyrir fylkin var ný reglugerð um greiðslur endurgjalds fyrir staðbundna flutninga samþykkt árið 1985 („reglugerðin frá 1985“). Nýja tekjakerfið fyrir fylkin (og sveitarfélögin) hafði í för með sér að framlög stjórnvalda til staðbundinna flutninga voru veitt í einu lagi. Í reglugerðinni frá 1985 var aðaláherslan lögð á tengslin milli samgönguráðuneytisins og fylkjanna. Reglugerðin frá 1985 var felld úr gildi 1. janúar 1987.

5. Skipulagning staðbundinna áætlunarflutninga með almenningssvögnum í Ósló

- 48) Eins og greint er frá hér að framan bera fylkin ábyrgð á reglubundnum almenningssamgöngum á staðarvísu.
- 49) Fyrir 1994 var allur rekstur almenningssamgangna í höndum AS Oslo Sporveier, ⁽³⁸⁾ þar sem sveitarfélagið Ósló hafði falið félaginu það hlutverk að skipuleggja og hafa umsjón með almenningssamgöngum í Ósló. ⁽³⁹⁾ Á sama tíma rak AS Oslo Sporveier eigin deild ⁽⁴⁰⁾ sem hafði með höndum nær allar ⁽⁴¹⁾ áætlunarferðir almenningssvagna í Ósló. Þessi starfsemi fór fram á grundvelli sérleyfis fyrir svæðið sem veitt var 16. nóvember 1992 og gerði AS Oslo Sporveier kleift að annast staðbundnar áætlunarferðir almenningssvagna á öllu leiðakerfi Óslóar svo fremi að önnur sérleyfi fyrir tiltekna leiðir hefðu ekki verið veitt.
- 50) Starfsleyfið var veitt til tíu ára og var afturvirkkt frá 1. janúar 1990.
- 51) Ennfremur starfrækti AS Oslo Sporveier í litlum mæli frá 1994 langferðabilþjónustu sem var utan almennrar þjónustukvaðar þess.

⁽³⁷⁾ Á norsku: Norsk Rutebilerforbund.

⁽³⁸⁾ Frá því 1934 hefur sveitarfélagið Ósló í reynd verið eini eigandinn að AS Oslo Sporveier (með 98,8% eignarhald). Norsk stjórnvöld hafa útskýrt að árið 2002 hafi sveitarfélagið Ósló keypt eftirstandandi hluti og varð þannig 100% eigandi AS Oslo Sporveier.

⁽³⁹⁾ Samkvæmt norskum stjórnvöldum tók sveitarfélagið Ósló þátt í öllu því sem hafði viðskiptalega þýðingu í tengslum við rekstur AS Oslo Sporveier á almenningssvagnþjónustunni, einnig því sem varðaði fjárhagslega þætti samkomulaga/samninga við dótturfélög þess (svo sem AS Sporveibussene) eða aðra þriðju aðila. Sveitarfélagið Ósló tók þátt með setu í stjórn AS Oslo Sporveier.

⁽⁴⁰⁾ Að auki voru aðrar deildir innan AS Oslo Sporveier sem önnuðust m.a. jarðlesta-, sporvagna- og ferjuþjónustu.

⁽⁴¹⁾ Þrír aðrir rekstraaraðilar ING, M.O. Schøyens Bilcentraler A/S, Norgesbuss AS/Oslo, og Follo Busstrafikk A/S voru einnig með starfsleyfi fyrir áætlunarflutninga með almenningssvögnum á sérleiðum í Ósló. Norgesbuss AS/Oslo keypti Follo Busstrafikk A/S árið 1996 og tók þar með yfir starfsleyfi þess.

- 52) Hinn 23. apríl 1997 var almenningssvagnadeildin, ásamt langferðabíladeildinni, aðskilin frá AS Oslo Sporveier og flutt til nýstofnaðs fyrirtækis AS Sporveisbussene. Síðan þá hefur AS Sporveisbussene annast staðbundnar áætlunarferðir almenningssvagna í samræmi við sérleyfið sem veitt var AS Oslo Sporveier.
- 53) Félögin gerðu með sér flutningssamning, sem var undirritaður 23. apríl 1997 og gildi afturvirkir frá 1. janúar 1997 („flutningssamningurinn“). Flutningssamningurinn átti að falla úr gildi þegar gildandi sérleyfi rann út (þ.e. 31. desember 1999) en það yrði framlengt sjálfkrafa um eitt ár í senn svo lengi sem svæðasérleyfi AS Oslo Sporveier's væri endurnýjað. Samkvæmt þessum flutningssamningi átti AS Sporveierbussene að annast almannajónustu AS Oslo Sporveier og þiggja árlegt endurgjald beint frá AS Oslo Sporveier fyrir þessa þjónustu.
- 54) Sérleyfissamningurinn fyrir svæðið var endurnýjaður um önnur 10 ár 20. september 2001, með afturvirk áhrif frá 1. janúar 2000.
- 55) Árið 2001 ákvað sveitarfélagið Ósló að allir áætlunarflutningar með almenningssvögnum í Ósló skyldu boðnir út. Á þessum grundvelli voru áætlunarflutningar með almenningssvögnum boðnir út í almennum útboðum sem fram fóru í fimm áföngum á tímabilinu 2003–2008. Viðeigandi samningar öðluðust gildi árið eftir að útboðin fóru fram. Síðasta útboðið fór fram 2007 og síðasti samningurinn tók gildi 30. mars 2008.
- 56) Þar eð svæðissérleyfið tók til afgangsléiða var hægt að draga úr vægi þess fyrir svæðið í samræmi við aukið útboð á leiðum sem áður féllu undir það. Þannig féll sérleyfið fyrir svæðið sem veitt var AS Oslo Sporveier úr gildi 30. mars 2008 (þegar allir áætlunarflutningar með almenningssvögnum í Ósló höfðu verið boðnir út). Þegar sérleyfið rann út þá féll flutningssamningurinn einnig úr gildi.
- 57) Eins og fram kemur hér að framan tók AS Sporveisbussene yfir litlu langferðabíladeildina hjá AS Oslo Sporveier árið 1997.
- 58) Árið 2003 stofnaði AS Sporveisbussene dótturfélagið, Nexus Trafikk AS, til þess að taka þátt í útboðum vegna rekstrar á áætlunarflutningum með almenningssvögnum á leiðum í Ósló. Árið 2005 keypti AS Sporveisbussene félagið Arctic Express AS og dótturfélag þess Lavprisexpressen. no, sem hafði með höndum hraðþjónustu á flugvöllum og svæðisbundna flutninga með almenningssvögnum. Árið 2006 var langferðabíladeildin aðskilin frá AS Sporveisbussene og færð til nýstofnaðs fyrirtækis Sporveisbussenes Turbiler AS, sem var 100% í eigu AS Sporveisbussene.
- 59) Frá 1. júlí 2006 til 1. janúar 2007 var stjórn almenningssamgangna í Ósló endurskipulögð. Nýtt fyrirtæki var stofnað undir nafninu AS Oslo Sporveier („nýja AS Oslo Sporveier“). Fyrrum AS Oslo Sporveier breytti nafni sínu í Kollektivtransportproduksjon AS („KTP“). Stjórnunarstarfsemi gamla AS Oslo Sporveier var flutt til nýja AS Oslo Sporveier.
- 60) KTP hélt eftir rekstrarstarfsemi AS Oslo Sporveier og eignarhaldi á AS Sporveisbussene. Hið síðarnefnda breyttist í móðurfélag með þrjú dótturfélög. Dótturfélögin fengu ný nöfn (Nexus Trafikk AS varð Unibuss AS; Sporveisbussenes Turbiler AS varð Unibuss Tur AS; og Arctic Express AS varð Unibuss Ekspress AS).
- 61) AS Sporveisbussene sameinaðist Unibuss AS árið 2009. Félagið hélt nafninu Unibuss AS og tók yfir sem móðurfélag með eignarhald á Unibuss Tur AS og Unibuss Ekspress AS.

6. Endurgjald vegna almannajónustukvaðar í Ósló

6.1 Stjórnarsýsluvenja

- 62) Eins og fram kemur hér að framan ber sveitarfélagið Ósló ábyrgð á að greiða endurgjald til þeirra sem veita almannajónustu sem það vill koma á eða viðhalda í fylkinu. ⁽⁴²⁾
- 63) Í Ósló er sameiginlegt farmiðakerfi sem gildir um alla aðila sem reka almenningssvagna, sporgagna, jarðlestar og ferjur. Aðilar sem veita almannajónustu bera ábyrgð á KTP (áður AS Oslo Sporveier) og verð á farmiðum er undir eftirliti sveitarfélagsins Óslóar.

⁽⁴²⁾ Sbr. 22. gr. laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni.

- 64) Sérleyfishöfum er heimilt að halda eftir tekjum af farmiðasölu sem verða af rekstri áætlunarflutninga með almenningssvögnum. ⁽⁴³⁾ Ef tekjur af farmiðasölu nægja ekki til að standa straum af kostnaði við rekstur þjónustunnar eiga sérleyfishafar rétt á greiðslum endurgjalds frá sveitarfélaginu Ósló til að mæta honum.
- 65) Frá því 1980 og þar til samningarnir voru boðnir út var endurgjald samkvæmt samningum, sem gerðir voru beint án útboðs, ákvarðað í samræmi við tilhögunina sem lýst er hér að neðan. Að meginreglu til var heildarfjárhæð ákvörðuð af sveitarfélaginu Ósló og sérleyfishöfum og átti hún að standa straum af mismuninum á áætluðum kostnaði við rekstur almannaþjónustunnar sem hér um ræðir og tekjum af farmiðasölu. ⁽⁴⁴⁾ Þetta var þáttur í fjárhagsáætlunargerð sveitarfélagsins Óslóar. Samkvæmt norskum stjórnvöldum var afgreiðslan á fjárhagsáætluninni sem hér segir:

Janúar/febrúar	Borgarráð (n. <i>Byrådet</i>) ákveður fjárhagsramma fyrir næsta ár.
Mars	Skrifstofum sveitarfélagsins og félögunum er tilkynnt um fjárhagsrammana og frest til að leggja fram fjárhagstillögur.
Mars/apríl	Félög sveitarfélagsins fjalla um fjárhagsáætlun fyrir næsta ár.
Maí	Skrifstofur sveitarfélagsins og félög leggja fram fjárhagstillögur sínar sem byggjast á tekjum og kostnaði næstliðinna ára, sem og umfangi starfseminnar, fjárhagsrömmum og áætlunum um kostnaðarþróun í framtíðinni og aukna skilvirkni.
Júní – ágúst	Umræður milli skrifstofa/félaga og ábyrgra stjórnsýslueininga fara fram til að skýra fjárhagsáætlunina og starfsemina sem hún nær yfir.
September	Borgarráð leggur fram fjárhagstillöguna.
Október	Mismunandi nefndir borgarstjórnar (n. <i>Bystyret</i>) fjalla um mismunandi hluta fjárhagsáætlunarinnar.
Október/nóvember	Borgarráð leggur fram endurskoðaða fjárhagsáætlun.
Desember	Borgarstjórn samþykkir fjárhagsáætlunina.

- 66) Á grundvelli fjárhagstillagnanna (og hugsanlegra breytinga við umfjöllun í borgarstjórn) var endurgjald greitt samkvæmt ákvörðunum um fjárveitingu með tilliti til ákveðinna forsendna sem tilgreindar voru í hverri ákvörðun, t.d. að ná fram aukinni skilvirkni og að viðhalda sömu flutningsþjónustu fyrir almenning og næstu árin á undan. Í ákvörðununum var einnig að finna tiltekin markmið, m.a. varðandi umfang flutningsþjónustunnar og kostnað við hverja ferð.
- 67) Matið á fjárhæð endurgjaldsins var grundvallað á þeim kostnaði sem féll til næstu árin á undan leiðrétt með tilliti til aukinnar skilvirkni, þróun á norsku neytendaverðsýsitölunni, launum, sköttum og lögum og reglugerðum sem gætu haft áhrif á kostnaðinn.
- 68) Samkvæmt norskum stjórnvöldum var haldið aðskilið bókhald fyrir almannaþjónustuna og starfsemina sem rekin var í hagnaðarskyni (þ.e. langferðabílaþjónustuna) sem AS Oslo Sporveier annaðist. Einnig var kostnaður vegna starfsemi AS Oslo Sporveier sem rekin var í hagnaðarskyni ekki talinn með við útreikninga á árlegum greiðslum endurgjalds fyrir almannaþjónustuna.
- 69) Að sögn norskra stjórnvalda var útreikningurinn á greiðslum endurgjaldsins samkvæmt samningnum um flutningastarfsemi, sem var gerður 1997 og féll úr gildi 30. mars 2008 þegar allir opinberir þjónustusamningar höfðu verið boðnir út og sérleyfið fyrir svæðið rann út, gerður á árlegum grundvelli í samræmi við meginreglurnar sem lýst er hér að framan.
- 70) Þannig voru greiðslur endurgjalds fyrir almannaþjónustu ákvarðaðar í samræmi við sömu tilhögun. Fjárhæðin var reiknuð út á grundvelli mismunar á kostnaði og tekjum af almannaþjónustunni og leiðrétt í samræmi við sömu leiðréttingarstuðlana á öllu tímabilinu sem er til athugunar. Aðskilið bókhald var haldið fyrir almannaþjónustuna og starfsemina sem rekin var í hagnaðarskyni.

⁽⁴³⁾ Allar tekjur af beinni farmiðasölu í eigin vögnum, að viðbættum hluta af farmiðatekjum sem koma frá AS Oslo Sporveier, Stor-Oslo Lokaltrafíkk (forveri Ruter AS, félag í opinberri eigu sem ber ábyrgð á staðbundnum áætlunarflutningum í Ósló) og Norges Statsbaner AS (félag í opinberri eigu sem ber ábyrgð á járnbrautafutningum í Noregi).

⁽⁴⁴⁾ Frá 1983, á grundvelli 24. gr. a í samningnum um flutningastarfsemi frá 1976, reglugerðarinnar frá 1982 og staðlaða megináamnings KS og NABC. Norsk stjórnvöld hafa grein frá því að þessi venja hefði haldist að meginreglu til óbreytt á grundvelli 22. gr. laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni eftir að þau tóku gildi 1. janúar 2003.

6.2 *Arðsemi almannajónustunnar*

- 71) Í samræmi við yfirlit yfir árlegar niðurstöður um almenningssvagnastarfsemi AS Oslo Sporveier og AS Sporveisbussene, sem lagðar voru fram af norskum yfirvöldum, var árlegur hagnaður félaganna að meðaltali 0,49% á tímabilinu 1994 til 2008. Þessi tala nær þó yfir tekjur af starfsemi í hagnaðarskyni frá 2005 og áfram. Árlegur meðalhagnaður fyrir tímabilið 1994 til 2005 var 1,98% en þau gögn sem norsk stjórnvöld lögðu fram fyrir hann vörðuðu einungis almannajónustuna. ⁽⁴⁵⁾

6.3 *Innleiðing gæðakerfis til hækkunar eða lækkunar (e. quality bonus/malus system) á endurgjaldi*

- 72) Eins og greint er frá hér að framan hóf AS Sporveisbussene staðbundnar áætlunarferðir almenningssvagna í Ósló árið 1997 í samræmi við sérleyfi sem veitt var AS Oslo Sporveier. Ennfremur gerðu AS Oslo Sporveier og AS Sporveisbussene með sér flutningssamning. Norsk stjórnvöld hafa skýrt frá því að í samningnum væri sett fram hugmynd um líkan sem mótað yrði af AS Oslo Sporveier, en samkvæmt því ætti að meta gæði almenningssvagnajónustunnar. Markmiðið var að finna aðferð til að hvetja AS Sporveisbussene til að veita góða flutningajónustu með almenningssvögnum. Í flutningssamningnum var kveðið á um að kerfinu skyldi komið á eigi síðar en 1. janúar 2008.
- 73) Árið 2004 var sérstakt líkan af kerfi til hækkunar eða lækkunar á endurgjaldi samþykkt. ⁽⁴⁶⁾ Samkvæmt kerfinu skyldi meta árangur AS Sporveisbussene með hliðsjón af eftirfarandi viðmiðunum: i) almennri ánægju viðskiptavina, ii) stundvísi, iii) öryggi og þægindi, og iv) hjálpssemi vagnstjóra. Ánægja viðskiptavina skyldi mæld á grundvelli kannanna og stundvísi á grundvelli hlutlægra upplýsinga.
- 74) AS Oslo Sporveier veitti árið 2004 AS Sporveisbussene gæðabónus sem nam 3,9 milljónum NOK sem samsvaraði 0,8% af tekjum AS Sporveisbussene það ár (483,5 milljónum NOK). Norsk stjórnvöld hafa greint frá því að þau telji að gæðabónusinn hafi verið hluti af eðlilegum hagnaði. Norsk stjórnvöld hafa ekki tilkynnt Eftirlitsstofnun EFTA um neina aðra gæðabónusa.

6.4 *Þjónusta innan samstæðu og skipting sameiginlegs kostnaðar*

- 75) Samkvæmt norskum stjórnvöldum hefur almenningssvagnajónustan í atvinnuskyni, sem er í höndum AS Sporveisbussene, eingöngu að takmörkuðu leyti þurft á þjónustu frá AS Oslo Sporveier að halda. Að mestu leyti hafa dótturfyrirtækin í samstæðunni Oslo Sporveier skipst á slíkri þjónustu innan samstæðunnar.
- 76) Síðan 1994 hefur fyrst og fremst verið skipst á þjónustu innan samstæðunnar á grundvelli samninga milli félaga í samstæðunni. Kostnaður við þjónustuna var grundvallaður á markaðsverðum ef félög utan samstæðunnar tóku þátt í að veita hana. Sem dæmi um þjónustu við utanaðkomandi aðila má nefna: sameiginleg kaup á dísilolíu, vélarolíu eða frostlegi, framleigu á almenningssvögnum, leigu á eignum af einkafyrirtækjum, o.s.frv. Fyrir þessa þjónustu tók innra verð einnig til hlutfallslegs hluta fasts kostnaðar, sem og viðbótarkostnaðar til að standa straum af rekstrargjöldum þar sem það átti við.
- 77) Hvað varðar þjónustu innan samstæðunnar sem veitt var af AS Oslo Sporveier við AS Sporveisbussene og dótturfélög þess eða meðal dótturfélaganna hafa norsk stjórnvöld greint frá því að greitt verð fyrir slíka þjónustu hafi verið byggt á raunverulegum kostnaði (t.d. leigu á vögnum og vagnstjórum við ákveðin tækifæri, þríf á vögnum) eða á því magni sem var notað (t.d. útgáfu á persónuskilríkjum) eða jafnvel á klukkustund samkvæmt umfangi veittrar þjónustu. Raunverulegt verð náði yfir kostnað á þjónustu, og þar er átt við jaðarkostnað, ytri áhrif/skilvirkniáhrif, sem og hlutfallslegan fastakostnað og hagnað. Norsk stjórnvöld hafa skýrt frá því að slíkt verð grundvallað á kostnaði samsvaraði markaðsverði.
- 78) Eins og skýrt er frá hér að framan stofnaði AS Sporveisbussene dótturfélagið Nexus Trafikk AS árið 2003 til að taka þátt í útboðum um að starfrækja áætlunarflutninga með almenningssvögnum

⁽⁴⁵⁾ Útreikningur Eftirlitsstofnunar EFTA.

⁽⁴⁶⁾ Kerfinu er lýst í viðauka við bókunina þar sem fram kemur sundurliðað endurgjald fyrir almenningssvagnajónustu sem AS Sporveisbussene átti rétt á fyrir 2004.

í Ósló. Stofnun dótturfélagsins leiddi til þeirrar stöðu að félögin (AS Sporveisbussene og Nexus Trafikk AS) deildu með sér ákveðnum sameiginlegum kostnaði þar eð bæði félögin sinntu almenningsvagnþjónustu. Norsk stjórnvöld greindu frá því að þetta hefði orðið til þess að félögin komu á nýju fyrirkomulagi við að skipta með sér (nýjum) sameiginlegum kostnaði. Nýja kerfið var í gildi frá 2004 og áfram. Samkvæmt nýja kerfinu tóku öll viðkomandi félög samstæðunnar þátt í sameiginlegum kostnaði, svo sem í tengslum við upplýsingatækni og fjarskiptavirki, almannatengsl, tiltekna starfsmenn félagsins, ráðgjafarþjónustu varðandi almenna samninga, endurskoðun, lífeyri, tryggingar, bókhald og laun, og miðaðist þessi þátttaka við ákveðið hlutfall af veltu hvers fyrirtækis. Aðferðin við að reikna út hlutfall þessa fastakostnaðar byggðist á greiningu á öllum sameiginlegum kostnaði við afgreiðslu fjárhagsáætlunar hvert ár. Fjárhæðir þessa kostnaðar eru síðan lagðar saman og almennt hlutfall fastakostnaðar ákvarðað með því að skipta sameiginlegum kostnaði, sem greindur er, á heildartekjur AS Sporveisbussene og dótturfélaga þess. Samtala fastakostnaðar á fjárhagsáætlun fyrir hvert félag átti að standa undir sameiginlegum kostnaði sem felldur var inn í heildarfjárhagsáætlunina. Hlutfallið var [...] ⁽⁴⁷⁾% fyrir 2004, [...] ⁽⁴⁸⁾% fyrir 2005 og 2006, og [...] ⁽⁴⁹⁾% fyrir 2007 og 2008.

7. Eiginfjárframlagið 2. apríl 2004

7.1 Kvartandinn

- 79) Kvartandinn heldur því fram að AS Oslo Sporveier hafi flutt nýtt eigið fé, að fjárhæð 41 499 000 NOK, til AS Sporveisbussene árið 2004 og telur að þessi yfirfærsla kunni að hafa falið í sér ríkisaðstoð þar sem enginn fjárfestir á einkamarkaði hefði aukið eigið fé í félagi sem skilaði tapi. Kvartandinn hefur auk þess grunsemdir um að eigið fé hafi verið aukið til þess að fjármagna nýja starfsemi á samkeppnismarkaði.
- 80) Norsk stjórnvöld hafa staðfest að sveitarfélagið Ósló hafi lagt nýtt eigið fé til Sporveier Group 2. apríl 2004 og að þessi ráðstöfun tengdist framlagi sem veitt var í eitt skipti til lífeyrissjóðs samstæðunnar (Oslo Sporveiers Pensjonskasse) ⁽⁵⁰⁾ til þess að rétta við uppsafnaðan halla á sjóðum í þáverandi reikningum lífeyrissjóðsins. Fjárhæð þessa eiginfjárframlags var 111 760 000 NOK. Norsk stjórnvöld hafa enn fremur skýrt frá því að á sama tíma og eiginfjárframlagið var veitt hafi AS Sporveisbussene breytt reikningsskilareglum um útreikning á áætluðum framtíðarlífeyrisskuldbindingum þannig að frá 2004 kæmu slíkar skuldbindingar fram í reikningum þess. ⁽⁵¹⁾
- 81) Í ljósi upplýsinganna sem norsk stjórnvöld lögðu fram fær Eftirlitsstofnun EFTA ekki skilið annað en að kvartandinn hafi, þegar hann vísar til yfirfærslu á 41 499 000 NOK í bréfaskiptum sínum við stofnunina, borið saman reikninga AS Sporveisbussene frá 2003 og 2004 og dregið 39 501 000 NOK (heildarupphæð eiginfjár 2003) frá 81 milljón (heildarupphæð eigin fjár 2004). Í þessari ákvörðun mun Eftirlitsstofnun EFTA meta raunverulegt eiginfjárframlag að upphæð 111 760 000 NOK sem er fjárhæðin sem var veitt til að standa straum af lífeyrisskuldbindingum AS Sporveisbussene (andstætt 41 499 000 NOK sem kvartandinn vísar til).
- 82) Norsk stjórnvöld hafa lagt fram útskýringarnar varðandi grunnforsendur fyrir þessu eiginfjárframlagi sem tengist lífeyrisskuldbindingum AS Sporveisbussene. Samantekt á þeim er að finna í því sem fer hér á eftir.

⁽⁴⁷⁾ Nákvæm tala fellur undir þagnarskyldu. Hún er á bilinu 2%–7%.

⁽⁴⁸⁾ Nákvæm tala fellur undir þagnarskyldu. Hún er á bilinu 2%–7%.

⁽⁴⁹⁾ Nákvæm tala fellur undir þagnarskyldu. Hún er á bilinu 2%–7%.

⁽⁵⁰⁾ Oslo Sporveiers Pensjonskasse var lífeyrissjóður starfsmanna samstæðunnar Oslo Sporveier. Eiginfjárframlagið árið 2004 var til að ráða bót á vanfjármögnun á lífeyrissjóði Oslo Sporvognsdrift AS (félag sem annast rekstur sporvagna í Ósló), Oslo T-banedrift AS (félag sem annast rekstur jarðlesta í Ósló), AS Oslo Sporveier og AS Sporveisbussene.

⁽⁵¹⁾ Norsk stjórnvöld hafa greint frá því að áður en eiginfjárframlagið var veitt árið 2004 hafi AS Sporveisbussene skráð lífeyrisskuldbindingar sínar með því að nota svokallaða „gangalausn“ (e. corridor solution). Með því að nota þessa reikningsskilaaðferð lét félagið leiðréttingar á útreiknuðum lífeyrisskuldbindingum jafnast út á tíu ára tímabili. Þessi „gangalausn“ grundvallast á þeirri forsendu að á hverju ári víki langtímaforsendur frá raunveruleikanum og að með tímanum jöfnuðust slík frávik út. Árið 2004, ákváðu norsk stjórnvöld að breyta reikningsaðferðunum sem voru notaðar við að skrá lífeyrisskuldbindingar. Árlegar leiðréttingar voru gerðar sem tóku til all kostnaðar í reikningunum á tímabilinu sem tengdist áætluðum störfum að meðaltali. Í kjölfarið skráði AS Sporveisbussene árið 2004 lækkuð eigin fjár um 80 934 000 NOK (undir liðum „estimatavvik“) sem endurspeglar þessar breytingar í reikningshaldi. Þessar breytingar leiddu til aukningar á skuldbindingum sem voru færðar í efnahagsreikning og samsvarandi lækkuð á eigin fé félagsins. Þessi breyting á reikningsskilareglum hafði ekki áhrif á upphæð eigin fjár sem þörf var á til að jafna vanfjármögnun á lífeyrissjóðnum heldur útskýrir frekar sumar þeir breytingar á reikningum AS Sporveisbussene frá 2003 til 2004 sem kvartandinn vísar til.

7.2 *Halli á lífeyrissjóði samstæðunnar AS Oslo Sporveier um miðjan tíunda áratuginn og hækkað árlegt endurgjald*

- 83) Norsk staðaryfirvöld – og félög í þeirra eigu eða undir þeirra stjórn – voru skuldbundin til að sjá starfsmönnum sínum fyrir vísitölutryggðum lífeyri sem samsvaraði 70% eða 66% af starfslokalaunum þeirra við 67 ára aldur. ⁽⁵²⁾
- 84) Um miðjan tíunda áratuginn var ljóst að lífeyrissjóður samstæðunnar Oslo Sporveier var vanfjármagnaður. Vanfjármögnunin hafði safnast saman á nokkrum árum þar sem iðgjaldagreiðslur í lífeyrissjóðinn tóku ekki nægilega mikið tillit til aukinna lífeyrisskuldbindinga, sem leiddi af þáttum á borð við hækkan á launum starfsmanna, betri lífslíkum, breytingum á áætluðu hlutfalli fötlunar, o.s.frv. Samkvæmt fjármálaeftirliti Noregs (*Kredittilsynet*) nam fjármögnun lífeyrissjóðar AS Oslo Sporveier eingöngu 46,9% af fjárþörf hans hinn 31. desember 1995. Auka verður fjármögnun lífeyrissjóða sveitarfélagsins sem er undir 95% um a.m.k. 1,5% á ári. ⁽⁵³⁾ Sveitarfélaginu Ósló var því sem eiganda hans skylt lögum samkvæmt að ráða bót á vanfjármögnun Oslo Sporveier. ⁽⁵⁴⁾ Því varð AS Oslo Sporveier, eins og fram kemur í ákvörðun frá 23. desember 1996, að leggja fram áætlun um hvernig hægt væri að mæta þessum halla. Í kjölfarið var lögð fram greiðsluáætlun um hvernig rétta mætti af þennan halla fyrir 2020. Fjármálaeftirlitið samþykkti þessa áætlun hinn 9. júlí 1997.
- 85) Í samræmi við greiðsluáætlunina hækkaði sveitarfélagið Ósló árlegt endurgjald fyrir almannajónustuna til að standa straum af hækkuðum iðgjaldagreiðslum.

7.3 *Eiginfjárframlag til Oslo Sporveiers Pensjonskasse*

- 86) Samkvæmt norskum stjórnvöldum ákvað sveitarfélagið Ósló árið 2003 að jafna halla á lífeyrissjóði samstæðunnar Oslo Sporveier með einni greiðslu. Í kjölfarið veitti AS Oslo Sporveier hinn 2. apríl 802,5 milljónum NOK ⁽⁵⁵⁾ til Oslo Sporveiers Pensjonskasse til þess að mæta þeirri heildarvanfjármögnun sem var á sjóðnum. ⁽⁵⁶⁾ Eiginfjárframlagið réð bót á vanfjármögnun lífeyrisskuldbindinga starfsmanna Oslo Sporvogndrift AS, Oslo T-banedrift AS, AS Oslo Sporveier og AS Sporveisbussene.
- 87) Norsk stjórnvöld greindu frá því að þrátt fyrir að sveitarfélaginu Ósló bæri lögum samkvæmt að standa straum af vanfjármögnun hjá samstæðunni Oslo Sporveier þurfti það ekki að gera það með einni greiðslu: sveitarfélagið valdi þá leið vegna þess að hún var hagkvæmari með tilliti til kostnaðar en þágildandi niðurgreiðsluáætlunin. Árleg niðurgreiðsla vegna vanfjármögnunarinnar var hærri en sá fjármagnskostnaður sem þurfti til að greiða af jafnháu bankaláni. Ennfremur var greiðsla í einu lagi talin vera til sparnaðar í rekstraráætluninni sem kvað á um 160 milljónir NOK og lækka árlegan lífeyriskostnað samstæðunnar um 60 milljónir NOK.
- 88) Af 802,5 milljónum NOK voru 111 760 000 NOK notaðar til að standa straum af lífeyrisskuldbindingum AS Sporveisbussene. Samkvæmt norskum stjórnvöldum greiddi AS Oslo Sporveier heildarfjárhæðina beint til Oslo Sporveiers Pensjonskasse og var ekki flutt sem reiðufé til AS Sporveisbussene. Í ársreikningum AS Sporveisbussene fyrir 2004 var lífeyrisframlagið að fjárhæð 111 760 000 NOK skráð sem viðbótarframlag nýs hlutafjár.

7.4 *Vanfjármögnun lífeyrisskuldbindinga starfsmanna langferðabílaeildarinnar*

- 89) Samkvæmt norskum stjórnvöldum stóð hluti af eiginfjárframlaginu til AS Sporveisbussene straum af lífeyrisskuldbindingum starfsmanna hjá langferðabílaeildinni fyrir tímabilið frá 1994 (þegar starfsemi langferðabílaeildarinnar hófst) til 1. janúar 1997.
- 90) Norsk stjórnvöld hafa lagt fram útreikninga og samkvæmt þeim tengdust um 430 300 NOK af heildareiginfjárframlaginu vanfjármögnun lífeyrisskuldbindinga hjá langferðabílaeildinni.

⁽⁵²⁾ Að því gefnu að norskar almannatryggingar myndu sjá fyrir grunnlífeyri á milli 40% og 50% lagði vinnuveitandi fram það sem á vantaði annaðhvort í gegnum lífeyrissjóði eða líftryggingafélög. Samstæðan Oslo Sporveier skipulagði lífeyrissjóð sinn sem fylkislífeyrissjóð (Oslo Sporveiers Pensjonskasse) í samræmi við 7. kafla í tryggingarlögunum frá 10.6.2005, nr. 44.

⁽⁵³⁾ Þáttur 28 A í reglugerð frá 19.2.1993, nr. 117.

⁽⁵⁴⁾ Ef ekki hefði verið staðið við þessa skuldbindingu hefði það getað haft í för með sér alvarleg réttaráhrif fyrir samstæðuna Oslo Sporveier, t.d. að hún yrði úrskurðuð gjaldþrota.

⁽⁵⁵⁾ Þar af voru 800 milljónir NOK fluttar frá sveitarfélaginu Ósló.

⁽⁵⁶⁾ Fjárhæðin sem var greidd til Oslo Sporveiers Pensjonskasse nam 711 980 000 NOK (90 519 282 NOK (14,1% af heildarfjárhæðinni sem var 802,5 milljónir) NOK var starfstengdur skattur).

7.5 *Flutningur lífeyrissjóða til Vital Forsikring ASA*

- 91) Greiðslan að fjárhæð 111 760 000 NOK gerði AS Sporveisbussene einnig kleift að flytja lífeyrissjóð sinn frá Oslo Sporveiers Pensjonskasse til líftryggingafélagsins Vital Forsikring ASA. Flutningurinn tók gildi 1. júní 2004. Samkvæmt þágildandi norskum lögum átti að greiða öll iðgjöld, sem áttu að standa straum af vanfjármögnuninni, til fulls áður en AS Sporveisbussene gæti flutt lífeyrisskuldbindingar sínar úr einum sjóði til annars. ⁽⁵⁷⁾

8. Skattlagning samstæðunnar Oslo Sporveier

8.1 *Staðhæfingar kvartanda*

- 92) Samkvæmt kvartanda hafði neikvæð skattastaða AS Oslo Sporveier verið notuð til að lækka skattbyrði AS Sporveisbussene. Hagstæð skattaskilyrði hjá samstæðunni Oslo Sporveier gætu mögulega hafa verið notuð til að komast hjá því að greiða skatt af hagnaði sem fékkst á markaði þar sem samkeppni ríkti að hluta til eða að öllu leyti. Grundvöllurinn fyrir þessa kvörtun virðist vera sá að AS Sporveisbussene hafi á tímabilinu 2000–2004, þrátt fyrir að vera með hagnað fyrir skatt sem nam um 54 796 000 NOK, eingöngu staðið skil á skattskyldum tekjum að fjárhæð 2 027 000 NOK.
- 93) Samkvæmt norskum stjórnvöldum, og að mati Eftirlitsstofnunar EFTA, virðist svo sem kvartandi vísi til skattareglna sem varða framlög milli félaga sem tilheyra sömu samstæðu (samstæðuframlög). AS Sporveisbussene virðist hafa millifært hluta af hagnaði sínum og þannig komist hjá því að greiða tekjuskatt af þeirri fjárhæð sem var yfirfærð.

8.2 *Viðeigandi ákvæði í norskum skattalögum*

- 94) Samkvæmt norskum skattalögum ⁽⁵⁸⁾ skulu félög innan samstæðu skattlögð sem sjálfstæðar einingar; þ.e. að gengið er út frá því að ekki sé um neina samsteypu fyrirtækja að ræða í skattalegum tilgangi, sem þýðir að félögum er eingöngu heimilt að draga frá eigið tap og er skylt að greiða eingöngu skatta af eigin hagnaði.
- 95) Með vissum skilyrðum heimila skattareglur þó að félag geti dregið frá skattskyldum tekjum einhliða framlag eiginfjár sem veitt er öðru félagi innan samstæðu þess, svokallað „samstæðuframlag“ (e. group contribution).
- 96) Samstæðuframlag er heimilað ⁽⁵⁹⁾ þegar fyrirtækið sem veitir framlagið og fyrirtækið sem tekur við því eru félög með takmarkaðri ábyrgð ⁽⁶⁰⁾ og tilheyra sömu samstæðu. ⁽⁶¹⁾ Að auki verður móðurfélagið að eiga meira en 90% í dótturfyrirtækinu, og einnig að fara með jafnstóran hluta atkvæða. ⁽⁶²⁾ Norsk stjórnvöld hafa greint frá því að þessar kröfur verði að hafa verið uppfylltar í lok viðkomandi fjárhagsárs þegar samstæðuframlagið er veitt.
- 97) Félög sem veita framlög og taka við þeim verða að gera skattyfírvöldum grein fyrir þeim, sem hluta af árlegu skattaframtali sínu, með því að veita fullnægjandi upplýsingar á þar til gerðum eyðublöðum.
- 98) Samstæðuframlag getur verið í formi peninga, rekstrarfjár eða annarra framlaga. ⁽⁶³⁾
- 99) Samstæðuframlag er frádráttarbært fyrir félagið sem veitir það að því marki að framlagið sé veitt af skattskyldum tekjum þess. ⁽⁶⁴⁾ Þegar félag veitir samstæðuframlag sem er umfram skattskyldar

⁽⁵⁷⁾ Lög frá 10.6.1988, nr. 39 (fallin úr gildi), 8. gr. c til 11. gr. í tengslum við 1. og 3. mgr. í 8. gr. c.

⁽⁵⁸⁾ Sbr. 2. gr. 2. kafla í skattalögum frá 26.3.1999, nr. 14.

⁽⁵⁹⁾ Sbr. 2. til 4 gr. 10. kafla í skattalögunum.

⁽⁶⁰⁾ Samkvæmt 1 gr. 10. kafla í skattalögunum eiga reglur um samstæðuframlög við þegar um er að ræða „aksjeselskap, allmennaksjeselskap samt likestilt selskap og sammenslutning“.

⁽⁶¹⁾ Eins og kveðið er á um í 3. til 4. gr. 1. kafla í lögunum frá 13.6.1997, nr. 44.

⁽⁶²⁾ Sbr. 1. mgr. 4. gr. 10. kafla í skattalögunum.

⁽⁶³⁾ Raunveruleg greiðsla þarf ekki nauðsynlega að fara fram á sama ári og tekjur myndast að því tilskildu að raunveruleg yfirfærsla fjármuna eigi sér stað síðar. Þar af leiðandi nægir að félagið sem veitir framlagið taki á sig skilyrðislausu skuldbindingu um að greiða það.

⁽⁶⁴⁾ Sbr. 1. mgr. 2. gr. 10. kafla í skattalögunum.

tekjur getur það ekki dregið umframfjárhæðina frá. ⁽⁶⁵⁾ Félagið sem þiggur framlagið verður hins vegar að greiða skatta af samstæðuframlaginu ⁽⁶⁶⁾ en sú fjárhæð sem er umfram það getur hins vegar ekki orðið að skattskyldum tekjum hjá því. Framlagið telst til tekna hjá félaginu sem tekur við því á sama ári og félagið sem veitir framlagið telur það til frádráttar með tilliti til skattálagningar. Svo fremi að þiggjandi framlagsins verður fyrir tapi er heimilt að jafna framlagið móti hvers konar tapi, einnig tapi á næstliðnum árum. Ennfremur verður að uppfylla kröfur varðandi úthlutun á arði hjá félagi með takmarkaðri ábyrgð. ⁽⁶⁷⁾

- 100) Norsk stjórnvöld hafa greint frá því að reglurnar um samstæðuframlag gildi án mismununar um öll viðskiptafyrirtæki sem falla undir norskan tekjuskatt. Beiting reglnanna er ekki háð neins konar heimild stjórnvalda, leyfi eða sambærilegu samþykki opinberra yfirvalda. Reglurnar gilda óháð því hver stýrir samstæðunni hvort hún er að innlendum eða erlendum uppruna eða í eigu einkaaðila eða opinberra aðila.

8.3 Grunnforsenda reglna um samstæðuframlag

- 101) Norsk stjórnvöld hafa greint frá því að markmið reglnanna væri að koma á sambærilegri skattameðferð og skatthlutleysi milli i) félaga sem eru skipulögð sem samstæða og ii) félaga sem hafa með höndum margs konar viðskipti sem eitt félag. Þessu markmiði er náð með því að heimila félögum í samstæðum að jafna tapi af einu félagi (eða fleirum) móti hagnaði annarra félaga í sömu samstæðu og heimila þannig í reynd skattlagningu samstæðunnar á grundvelli hreins samanlagðs skattskylds hagnaðar. Norsk stjórnvöld hafa greint frá því að tilgangur eða markmið reglnanna um samstæðuframlag hafi aldrei verið að veita einhverri sérstakri starfsemi ávinning á grundvelli þess hver eigi félögin eða hvers konar starfsemi þau hafa með höndum.

8.4 Beiting samstæðunnar Oslo Sporveier á reglunum um samstæðuframlag

- 102) Norsk stjórnvöld hafa skýrt frá því að AS Sporveisbussene hafi veitt samstæðuframlög að fjárhæð 4 068 000 NOK árið 2000 og 8 365 000 NOK árið 2001 til AS Oslo Sporveier en engin framlög hefðu verið veitt á árunum 2002–2004 vegna skattataps. ⁽⁶⁸⁾

9. Athugasemdir norskra stjórnvalda við ákvörðunina um að hefja málsmeðferð

9.1 Nánari upplýsingar um málið og skýrslan frá Asplan Viak

- 103) Í athugasemdum sínum við ákvörðunina um að hefja málsmeðferð veittu norsk stjórnvöld frekari upplýsingar sem skiptu máli fyrir matið á ráðstöfununum sem teknar eru til formlegrar rannsóknar. Upplýsingarnar er að finna í þáttunum hér að framan.
- 104) Auk þessara staðreynda hafa norsk stjórnvöld lagt fram skýrslu fyrir Eftirlitsstofnun EFTA, dagsetta 25. maí 2012, um skilvirkni AS Sporveisbussene á árunum 1999 og 2002 sem norsk stjórnvöld létu óháða ráðgjafarfyrirtækið Asplan Viak AS gera fyrir sig („skýrslan frá Asplan Viak“). ⁽⁶⁹⁾ Í skýrslunni ber Asplan Viak AS kostnaðinn við Sporveisbussene saman við kostnað annarra aðila sem annast áætlunarferðir almenningsvagna í Noregi. Í skýrslunni er komist að niðurstöðu um að á árunum 1999 og 2002 hafi kostnaðurinn við AS Sporveisbussene verið sambærilegur eða lægri en kostnaðurinn við að annast dæmigerða vel rekna þjónustu hjá aðila með viðeigandi tækjakost sem hefði með höndum reglubundna almenningsvagnþjónustu í Noregi. ⁽⁷⁰⁾

⁽⁶⁵⁾ Sbr. 1. mgr. 3. gr. 10. kafla í skattalögnum. Norsk stjórnvöld hafa greint frá því að móðurfélag geti veitt dótturfélagi sínu framlag á sama ári og sama dótturfélag veitir móðurfélaginu samstæðuframlag. Þessi tvö framlög myndu teljast vera aðskilin viðskipti, þ.e. meðhöndluð hvort í sínu lagi í skattalegum tilgangi, sjá fyrirframúrskurð norska skattstjórnarinnar 22/05, sem hægt er að náást á Netinu (á norsku): <http://www.skatteetaten.no/Templates/BindendeForhandsuttalelse.aspx?id=28885>. Þetta þýðir að við ákveðnar aðstæður er hægt að veita samstæðuframlag og hægt að ná fram sameiningu skatta án þess að breyta hreinni eign félaganna sem veita framlögin. Þetta væri raunin ef móðurfélagið hefði orðið fyrir skattatapi sem væri hlutfallslega a.m.k. jafnmikið og skattalegur hagnaður dótturfélags þess. Dótturfélagið gæti veitt framlag til móðurfyrirtækisins og gert kröfu um frádrátt fyrir það. Móðurfélagið gæti jafnað móttekið framlag eigin skattatapi. Samtímis gæti móðurfélagið veitt dótturfélaginu sitt eigið aðskilið samstæðuframlag. Síðastnefnda samstæðuframlagið væri ekki skattskyld þar sem móðurfélagið væri ekki í stöðu til þess að færa það til frádráttar vegna eigin skattataps. Í reynd myndu bæði samstæðuframlögin þýða að dótturfélagið geti fjarlægt skattgrunn sinn án þess að eyða hreinu eigin fá.

⁽⁶⁶⁾ Sbr. 1. mgr. 3. gr. 10. kafla í skattalögnum.

⁽⁶⁷⁾ Sbr. 1. mgr. 2. gr. 10. kafla í skattalögnum.

⁽⁶⁸⁾ Norsk stjórnvöld hafa staðfest að engin hringframlög með þátttöku AS Sporveisbussene hafi verið veitt á árunum 2000–2004.

⁽⁶⁹⁾ „Útreikningur á staðalkostnaði við rekstur AS Sporveisbussene á reglubundinni almenningsvagnþjónustu“, skýrsla gerð af Asplan Viak AS, dagsett 25.5.2012, fylgir sem viðauki 13 við bréfið frá norskum stjórnvöldum frá 4.6.2012 (skjal nr. 636738).

⁽⁷⁰⁾ Rétt er að benda á að þrátt fyrir niðurstöður í skýrslunni frá Asplan Viak Report halda norsk stjórnvöld því ekki fram í ákvörðuninni um að hefja málsmeðferð að bæturnar, sem veittar voru til AS Sporveisbussene, fullnægi Altmark-skilyrðunum, sjá matið hér að neðan.

- 105) Norsk stjórnvöld hafa veitt Eftirlitsstofnun EFTA upplýsingar um fjárhagslega afkomu starfsemi almenningsvagna sem reknir eru í atvinnuskyni. Að frátöldu lítilsháttar tapi sem nam 29 000 NOK árið 1998 var starfsemin rekin með hagnaði frá því í ársbyrjun 1994. Norsk stjórnvöld hafa enn fremur látið stofnuninni í té greinargerð um áætlun frá 2003 um starfsemi almenningsvagna sem reknir eru í hagnaðarskyni hjá AS Sporveisbussene („greinargerð um áætlun fyrir 2003“), þar sem fram kemur að sett markmið fyrir 2003 hafi verið að ná hreinum hagnaði sem næmi 1,5 milljónir NOK (fyrir fastakostnað) og veltu sem næmi 14,1 milljónum NOK.

9.2 Lagaleg rök

9.2.1 Aðstoðarkerfi

- 106) Norsk stjórnvöld halda því fram að fjármögnun á staðbundnum áætlunarflutningum með almenningsvögnum í Ósló hafi farið fram á grundvelli aðstoðarkerfis sem byggðist á lögum og reglugerð um flutningastarfsemi í atvinnuskyni.
- 107) Í fyrsta lagi leggja þau áherslu á að skýrt sé kveðið á um í hvaða tilgangi sé heimilt að veita styrki samkvæmt 22. gr. laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni – eingöngu sé hægt að greiða endurgjald til að standa straum af tapi vegna rekstrar á áætlunarflutningum sem fylkið veitir heimild fyrir. Í þessu skyni telja norsk stjórnvöld að ráðstöfunin sem um ræðir sé ólík finnsku ráðstöfuninni sem framkvæmdastjórn Evrópusambandsins mat í Åland Industrihus. ⁽⁷¹⁾
- 108) Í öðru lagi leggja þau áherslu á að sveitarfélagið Ósló sé bundið innlendum leiðbeiningarreglum í reglugerðinni um flutningastarfsemi í atvinnuskyni við útreikning á endurgjaldi fyrir almannajónustu. Norsk stjórnvöld færa fram þau rök að þessi takmörkun á ákvörðunarvaldi fylkisins af hálfu stjórnvalda styðji þá niðurstöðu að endurgjaldið hafi verið greitt á grundvelli kerfis aðstoðar. Endurgjaldið kemur að stórum hluta úr ríkissjóðum (en ekki frá fylkinu) og samgönguráðherra i) hafi heimild til að veita leiðbeiningar um efni og útgáfu á ferðaáætlunum ii) hafi heimild til að samþykkja gjaldskrár, iii) ákveða afslætti innanlands iv) geti gefið leiðbeiningar um notkun farmiðakerfa og v) hafi heimild til að samþykkja almenn skilyrði fyrir áætlunarflutningum.
- 109) Að lokum telja þau að samræmd stjórnsýsluvenja í Ósló færi sönnur á að aðstoðin hafi verið veitt á grundvelli kerfis.

9.2.2 Gæðakerfi til hækkunar/lækkunar á endurgjaldi

- 110) Norsk stjórnvöld telja að gæðakerfið til hækkunar/lækkunar sé hluti af almenna endurgjaldinu fyrir almannajónustu sem tengist staðbundnum áætlunarflutningum með almenningsvögnum í Ósló og sé þar af leiðandi ómissandi hluti af aðstoðarkerfinu. Þau bæta við að bónusgreiðslan árið 2004 hafi numið 3,9 milljónum NOK, sem samsvarar 0,8% af tekjum AS Sporveisbussene á því ári (483,5 milljónir NOK). Auk þess er talið að þetta sé, hvað sem öðru líður, hluti af eðlilegum hagnaði af AS Sporveisbussene.

9.2.3 Skipting almenns kostnaðar og þjónusta innan samstæðu

- 111) Eftirlitsstofnun EFTA skilur það sem svo, á grundvelli framlagðra upplýsinga, að norsk stjórnvöld haldi því fram að ekki sé um neina ríkisaðstoð að ræða hvað varðar skiptingu á sameiginlegum kostnaði og greiðslu vegna þjónustu innan samstæðunnar, að því gefnu að viðskiptin milli félaga samstæðunnar og í minna mæli milli félaga samstæðunnar og AS Oslo Sporveier séu grundvölluð á eðlilegum viðskiptaskilmálum og reglum.

9.2.4 Eiginfjárramlag til starfsemi sem rekin er í hagnaðarskyni

- 112) Norsk stjórnvöld halda því fram að sá hluti eiginfjárramlagsins, að fjárhæð 430 300 NOK árið 2004, sem var notaður til þess að standa straum af lífeyriskostnaði tengdum starfsemi sem væri eingöngu rekin í hagnaðarskyni, utan almennrar þjónustukvaðar (eiginfjárramlag til viðskiptastarfsemi), sé ekki ríkisaðstoð heldur öllu fremur fjárfesting á markaðskjöllum í samræmi við meginregluna um fjárfesti sem starfar í markaðshagkerfinu („markaðsfjárfestareglan“).

⁽⁷¹⁾ Mál SA.21654 (áður NN-69/2007 og C-6/2008) *Public Commercial Property Åland Industrihus*, Stjtið. ESB L 125, 12.5.2012, bls. 33. Þessi ákvörðun hefur verið vefengd fyrir Almenna dómstólnum. (sjá mál T-212/12).

Í þessu samhengi leggja þau áherslu á að sveitarfélagið Ósló hafi, þvert á staðreyndir sem settar eru fram í ákvörðuninni um að hefja málsmeðferð ⁽⁷²⁾, í reynd orðið eini eigandinn að AS Oslo Sporveier árið 2002 áður en eiginfjárframlagið var veitt 2004. Auk þess hafi norsk stjórnvöld veitt Eftirlitsstofnun EFTA upplýsingar um fjárhagslega afkomu viðskiptastarfsemi almenningsvagna. Starfsemin hafi frá upphafi árið 1994 verið rekin með hagnaði að frátöldu minniháttar tapi árið 2008 sem nam 29 000 NOK. Samkvæmt greinargerðinni um áætlun frá 2003 fyrir viðskiptastarfsemi almenningsvagna var markmiðið fyrir 2003 að ná hreinum hagnaði að fjárhæð 1,5 milljónir NOK (fyrir fastakostnað) og veltu sem næmi 14,1 milljón NOK. Á þessum grundvelli og með hliðsjón af markaðsfjárfestaviðmiði Eftirlitsstofnunar EFTA, sem sett eru fram í ákvörðun hennar um að hefja málsmeðferð ⁽⁷³⁾, hafa norsk stjórnvöld fært rök fyrir því að eiginfjárframlagið til viðskiptastarfseminnar hafi á heildina litið verið ábatasamara en sala félaganna og fjárfesting sömu fjárhæðar annars staðar hefði verið, að teknu tilliti til þess að slík sala fæli í sér mikinn kostnað sem væri mun hærri en kostnaðurinn við eiginfjárframlagið.

- 113) Í athugasemdum sínum við ákvörðunina um að hefja málsmeðferð skýrðu norsk stjórnvöld enn fremur frá því að bæði starfsmenn sem störfuðu við almannajónustu og þeir sem sáu um viðskiptastarfsemina væru ráðnir til sama lögaðila og væru aðilar að sama lífeyrissjóði. Samkvæmt norskum lögum sé heldur ekki heimilt að útiloka tiltekna aðila frá lífeyrissjóði þegar tap á slíkum sjóði væri bætt. Samkvæmt norskum stjórnvöldum rennir þetta stoðum undir það að einkafjárfestir hefði við sömu aðstæður orðið að auka eigið fé.
- 114) Norsk stjórnvöld halda því enn fremur fram að eiginfjárframlagið til viðskiptastarfseminnar feli ekki í sér ríkisaðstoð þar sem hún er undir viðmiðunarmörkunum fyrir minniháttar aðstoð.

9.2.5 Skattlagning samstæðunnar Oslo Sporveier

- 115) Ráða má af athugasemdunum sem norsk stjórnvöld lögðu fram að reglur um samstæðuframlag útiloki hvers konar ríkisaðstoð vegna þeirrar staðreyndar að þessar reglur gilda um öll félög sem hafa aðsetur í Noregi og miða að því að sameina skatta innan samstæðu.

9.2.6 Samrýmanleg aðstoð

- 116) Norsk stjórnvöld halda því fram að framlögin sem veitt voru til að sinna almannajónustunni hafi ekki leitt til ofgreiddra bóta og samrýmist því ákvæðum 49. gr. EES-samningsins.

10. Athugasemdir frá hagsmunaaðilum

- 117) Eftirlitsstofnun EFTA bærust athugasemdir frá tveimur hagsmunaaðilum, kvartandanum (Konkurrenten.no AS) og systurfélagi hans Risdal Touring AS.
- 118) Kvartandi visar til fjölda skjala sem lögð voru fram fyrir Eftirlitsstofnun EFTA og EFTA-dómstólinn þar sem hann útskýrir stöðu sína í málinu sem hér um ræðir. Kvartandi kemur fram með þær mótbárur að Eftirlitsstofnun EFTA, i) styðjist nánast alfarið við upplýsingar frá norskum stjórnvöldum, sem lagðar eru fram á óformlegan hátt, ii) aðskilji ráðstafanir sem kvartandi tilgreinir í tvö ólík mál og iii) synji kvartanda sennilega um aðgang að málsskjöllum. Kvartandinn dregur í efa að Eftirlitsstofnun EFTA vilji láta fara fram óháða og ítarlega rannsókn á málinu.
- 119) Félagið Risdal Touring AS er hluti af sömu félagasamstæðu og kvartandinn. Það styður athugunarefni kvartandans. Einkum lætur félagið í ljós áhyggjur sínar varðandi meinta ákvörðun Eftirlitsstofnunar EFTA um að neita um almennan aðgang að málsskjöllum og hversu lengi meðferð málsins hefur staðið. Félagið leggur áherslu á þessar aðstæður og dregur í efa getu og vilja stofnunarinnar til að láta fara fram óháða og ítarlega rannsókn.

⁽⁷²⁾ Upplýsingar sem Eftirlitsstofnun EFTA hafði aðgang að á þeim tíma þegar hún ákvað að hefja málsmeðferð gáfu til kynna til að sveitarfélagið Ósló hefði ekki orðið eini eigandinn að AS Oslo Sporveier fyrr en í júlí 2006 (sjá 27. nmgr. í ákvörðuninni um að hefja málsmeðferð). Í athugasemdum sínum um að hefja málsmeðferð skýrðu norsk stjórnvöld frá því að sveitarfélagið Ósló hefði í reynd keypt eignarhlutdeild minnihluta hluthafa árið 2002.

⁽⁷³⁾ Sjá 103.–108. gr., einkum 105. gr.

II. MAT

1. Er um ríkisaðstoð að ræða?

120) Ákvæði 1. mgr. 61. gr. EES-samningsins hljóðar svo:

„Ef ekki er kveðið á um annað í samningi þessum er hvers kyns aðstoð, sem aðildarríki EB eða EFTA-ríki veitir eða veitt er af ríkisfjármunum og raskar eða er til þess fallin að raska samkeppni með því að ívilna ákveðnum fyrirtækjum eða framleiðslu ákveðinna vara, ósamrýmanlega framkvæmd samnings þessa að því leyti sem hún hefur áhrif á viðskipti milli samningsaðila.“

121) Í fyrsta lagi metur Eftirlitsstofnun EFTA hvort ráðstöfunin sem varðar skattlagningu samstæðu feli í sér ríkisaðstoð.

122) Í öðru lagi metur Eftirlitsstofnun EFTA að hve miklu leyti eiginfjárframlagið til viðskiptastarfseminnar einkennist af ríkisaðstoð. Eins og útskýrt er hér að framan er þetta hluti af stærri ráðstöfun (eiginfjárframlaginu árið 2004 sem var lagt fram til að ráða bót á vanfjármögnun lífeyrisreikninga). Hins vegar, ólíkt afganginum af eiginfjárframlaginu 2004, var eiginfjárframlagið vegna viðskiptastarfseminnar notað til þess að standa straum af kostnaði sem ekki tengdist almannaþjónustu, þ.e. vanfjármögnun á lífeyrisreikningum starfsmanna hjá þeim hluta AS Sporveisbussene sem rekinn var í ábataskyni. Til þess að meta hvort báðir hlutar eiginfjárframlagsins árið 2004 feli í sér ríkisaðstoð verður að skilja á milli þeirra, að teknu tilliti til þess að matið á þeim hvílir á ólíkum lagagrundvelli. Því eru ráðstafanirnar er varða endurgjald fyrir almannaðjónustu metnar á grundvelli meginreglnanna sem Evrópudómstóllinn setti („Dómstóllinn“) í *Altmark*-dómnum ⁽⁷⁴⁾ á meðan ráðstafanirnar sem ekki fela í sér endurgjald fyrir almannaðjónustu eru ekki metnar á grundvelli þeirra.

123) Í þriðja lagi metur Eftirlitsstofnun EFTA hvort árlegt endurgjald og eiginfjárframlagið til almannaðjónustunnar feli í sér ríkisaðstoð.

10.1 Skattlagning samstæðunnar Oslo Sporveier

124) Kvartandinn hefur haldið því fram að neikvæð skattastaða AS Oslo Sporveier hafi verið notuð til að draga úr skattbyrði AS Sporveisbussene. Eftirlitsstofnun EFTA virðist sem að kvartandinn vísi til skattlagningarreglna sem varða framlög milli félaga sem tilheyra sömu félagasamstæðu („samstæðuframlög“).

125) Eftirlitsstofnun EFTA bendir á að þessar reglur gildi um AS Oslo Sporveier og AS Sporveisbussene þar sem hið síðarnefnda er dótturfélag að öllu leyti í eigu hins fyrrnefnda. Því gæti AS Oslo Sporveier eða eitthvert dótturfélag þess að meginreglu til jafnað skattskyldan hagnað með því að skipta framlögum innan samstæðunnar.

126) Eftirlitsstofnun EFTA bendir á að kvartandinn virðist hafa verið ósammála því sem telst vera beiting á almennum norskum reglum um samstæðuskattlagningu. Stofnunin vekur athygli á því að kvartandinn hafi hvorki haldið því fram né lagt fram neinar upplýsingar sem styðja það að viðkomandi skattareglur væru samdar á þann hátt að þær gætu haft í för með sér ríkisaðstoð væri veitt sérstökum félögum.

127) Samkvæmt viðurkenndri dómaframkvæmd er rétt, þegar skorið er úr um hvort ráðstöfun sé sértæk, að skoða hvort hún færi, innan ramma sérstaks lagakerfis, tilteknum fyrirtækjum ávinning miðað við önnur sem eru í sambærilegri stöðu lagalega séð eða í reynd. ⁽⁷⁵⁾ Því getur verið að tiltekið innlent skattkerfi feli ekki í sér ríkisaðstoð jafnvel þótt það samsvari ekki almennu kerfi fyrir samstæðuskattlagningu í tilteknu EES-ríki.

128) Að því er varðar viðkomandi framlög eru félög innan samstæðu ekki í lagalegri eða raunverulegri stöðu sem hægt er að bera saman við stöðu félaga utan samstæðunnar. Þegar móðurfélag veitir framlagi til dótturfélags sín og lækkar þar með skattskyldar tekjur sínar þá miðar þetta framlag ekki að því að hámarka hagnað annars aðilans á kostnað hins heldur gefur einfaldlega kost á

⁽⁷⁴⁾ Mál C-280/00 *Altmark* [2003] dómasafn I-7747.

⁽⁷⁵⁾ Sjá m.a. mál C-409/00 *Spaenska ríkið gegn framkvæmdastjórn* [2003] dómasafn I-1487, 47. mgr. og mál C-88/03 *Portúgalska ríkið gegn framkvæmdastjórn* [2006] dómasafn I-7115, 54. mgr.

skattameðferð sem er sambærileg þeirri sem eitt félag nýtur sem hefur með höndum margs konar starfsemi og tryggir skattalegt hlutleysi milli félaganna sem skipulögð eru sem samstæða og staks félags sem hefur með höndum margs háttar starfsemi.

- 129) Eins og undirstrikað er í þætti 3.1 í leiðbeinandi reglum Eftirlitsstofnunarinnar um beitingu reglna um ríkisaðstoð gagnvart ráðstöfunum varðandi beina skattlagningu fyrirtækja, takmarka reglur um ríkisaðstoð ekki heimildir EFTA-ríkjanna til að ákveða hvers konar efnahagsstefnu þau telja hentugasta, einkum til að dreifa skattbyrði eins og þau telja hæfa best á mismunandi þætti framleiðslunnar.
- 130) Eftirlitsstofnun EFTA er sammála norskum stjórnvöldum um að ráðstöfunin standi sannarlega til boða sérhverju fyrirtæki með aðsetur í Noregi, sem tekjuskattur fyrirtækja er lagður á, þar með talið erlendum félögum með dótturfyrirtæki í Noregi. Lögboðin eiginfjárfkrafa til að koma á fót félagi með takmarkaðri ábyrgð, þ.e. 100 000 NOK á tímabilinu meðan rannsókn stóð yfir, gerði einstöku félagi kleift að koma á fót öðru félagi í Noregi og þar með samstæðu. Þess vegna hefði stakt félag getað myndað samstæðu án þess að til þess þyrfti verulegt fjármagn. Því eru mörg félög sem geta notið góðs af slíku kerfi og markmiðið er að tryggja sambærilega skattameðferð óháð stærð félagsins eða skipulagi.
- 131) Í ljósi framangreinds telur Eftirlitsstofnun EFTA að jöfnun skattskyldra tekna með því að veita samstæðuframlag myndi ekki færa AS Sporveisbussene efnahagslegan ávinning þegar félagið var, sem skilyrði fyrir því að fá skattafrádrátt, skuldbundið til að veita framlagi til annars félags í samstæðunni sem nam sömu fjárhæð og lækun skattstofnsins sem þannig fékkst. Því telst þessi skattameðferð ekki vera ríkisaðstoð í skilningi 1. mgr. 61. gr. EES-samningsins.

10.2 Eiginfjárframlag til viðskiptastarfsemi

10.2.1 Minniháttaraðstoð

- 132) Eins og greint er frá hér að framan virðast um 430 300 NOK af eiginfjárframlaginu frá 2004 tengjast vanfjármögnun lífeyrisreikninga hjá langferðabíladeldinni. Þar sem þessi hluti eiginfjárfamlagsins tengist ekki kostnaði vegna almannajónustu er hann ekki metinn á grundvelli *Altmark*-dómsins.
- 133) Auk þess á reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1998/2006 frá desember 2006 um beitingu 87. gr. (nú 107. gr. SUSE) og 88. gr. (nú 108. gr. SUSE) EB-sáttmálans varðandi minniháttaraðstoð ekki við í þessu sérstaka máli. ⁽⁷⁶⁾ Fjárhæðin, um 430 300 NOK, var hluti af 111 760 000 NOK heildarfjárhæð sem var greidd til að standa straum af kostnaði við almannajónustu og er því óaðskiljanlegur hluti hennar. Því er ekki hægt að líta á hana sem staka ráðstöfun sem uppfyllir skilyrði reglugerðarinnar um minniháttaraðstoð. ⁽⁷⁷⁾
- 134) Ennfremur er skýrt kveðið á um í 2. mgr. 2. gr. reglugerðarinnar að „ef heildarfjárhæð aðstoðar sem veitt er innan ramma aðstoðarráðstöfunar fer yfir þessi efri mörk (200 000 evrur eða 100 000 evrur á sviði vöruflutninga á vegum) getur sú aðstoð ekki fallið undir þessa reglugerð, ekki heldur sá hluti hennar sem fer ekki yfir efri mörkin. Í slíku tilviki er hvorki hægt að krefjast ávinnings samkvæmt þessari reglugerð vegna þessara aðstoðarráðstafana á þeim tíma sem aðstoðin er veitt né heldur síðar.“ ⁽⁷⁸⁾

10.2.2 Markaðsfjárfestareglan

- 135) Samkvæmt viðurkenndri dómaframkvæmd er nauðsynlegt fyrir Eftirlitsstofnun EFTA að sannreyna hvort viðtakandinn, þ.e. AS Sporveisbussene, hafi fengið efnahagslegan ávinning

⁽⁷⁶⁾ Stjtið. ESB L 379, 28.12.2006, bls. 5, felld inn í EES-samninginn sem liður 1ea í XV. viðauka.

⁽⁷⁷⁾ Sjá ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar frá 21.9.2005 um framkvæmd ítalska ríkisins á aðstoðarkerfi N 192/1997 – Sjálfstæða héraðið Bolzano (Stjtið. ESB L 383, 28.12.2006, bls. 1, 129.–133. mgr.) og ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar frá 27.7.2011 um ríkisaðstoð til að fjármagna skimun smitandi heilahrönnunar í nautgripum sem belgíska ríkið kom til framkvæmdar (Stjtið. ESB L 274, 19.10.2011, bls. 36), 133. mgr. 1. gr. 6. hluta.

⁽⁷⁸⁾ Í þessu tilliti er rétt að taka fram að sú reglugerð um minniháttaraðstoð sem var í gildi þegar lagt var til aukioð eigið fé var reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 69/2001 frá 12.1.2001 um beitingu 87. og 88. gr. EB-sáttmálans gagnvart minniháttaraðstoð. Þessi reglugerð gildir þó ekki um flutningageirana. Eins og fram kemur í 1. mgr. 5. gr. reglugerðar framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1998/2006 „[...] þessi reglugerð gildir um aðstoð sem var veitt fyrir gildistöku hennar til fyrirtækja sem starfa í flutningageiranum [...]“.

sem hann hefði ekki fengið við eðlileg markaðsskilyrði. ⁽⁷⁹⁾ Við mat á því verður stofnunin að beita markaðsfjárfestareglunni ⁽⁸⁰⁾ sem í megindráttum kveður á um að ríkisaðstoð sé veitt í hvert sinn sem ríki veitir fjármunum til fyrirtækis sem einkafjárfestir, sem styðst við venjulegar viðskiptaforsendur, myndi ekki leggja fram við eðlilegar aðstæður og án tillits til annarra sjónarmiða félagslegra, pólitískra eða mannúðlegra. ⁽⁸¹⁾

- 136) Rétt er að minna á að upphaflegu niðurgreiðsluáætluninni var komið á með ákvörðun norska fjármálaeftirlitsins sem fór fram á við AS Oslo Sporveier að það rétti við halla á lífeyrissjóði sínum. Þetta þýddi að eigendur AS Oslo Sporveier og AS Sporveisbussene urðu annaðhvort að ráða bót á vanfjármögnun á rekstri sínum eða taka þá áhættu að félagið yrði ógjaldfært.
- 137) Við mat á því hvort eigið fé hafi verið aukið með þeim skilmálum sem einkafjárfestir hefði talið viðunandi bendir Eftirlitsstofnun EFTA á að einkafjárfestir í sambærilegri stöðu – þ.e. sem gæti annaðhvort a) komið með nýtt eigið fé í félagið eða b) selt félagið og fjárfest sömu upphæð annars staðar - myndi ekki velja áætlun a) nema ef hún væri ábatasamari en áætlun b). Þetta þýðir að ekki nægir að velja „óðýrustu“ lausnina til þess að fullnægja markaðsfjárfestaviðmiðinu, heldur sé nauðsynlegt að sýna fram á ásættanlegan hagnað í framtíðinni fyrir verðið á þessari „óðýrustu lausn“.
- 138) Í ákvörðuninni um að hefja formlega rannsókn ⁽⁸²⁾ lýsti Eftirlitsstofnun EFTA yfir efasemdum sínum um beitingu markaðsfjárfestaviðmiðsins sökum skorts á fullnægjandi upplýsingum, s.s. arðsemisgreiningu eins og markaðsfjárfestir hefði gert.
- 139) Sem svar við þessu hafa norsk stjórnvöld greint frá því að árið 2004, þegar eigið fé var aukið, hafi langferðabílastarfsemi AS Sporveisbussene skilað hagnaði frá því að hún hófst 1994, með einni undantekningu árið 1998 þegar lítilsháttar tap varð á rekstri hennar að fjárhæð 29 000 NOK. Ennfremur er ljóst af greinargerð um áætlun fyrir langferðabílastarfsemina fyrir árin 2003 til 2006 að markmiðið hafi verið að halda rekstri hennar áfram og ná fram hagnaði að fjárhæð 14,1 milljón NOK (fyrir rekstrarkostnað) árið 2003. Sá möguleiki sveitarfélagsins Óslóar að selja AS Sporveisbussene eða aðskilja starfsemi langferðabíladeildarinnar frá félaginu og selja þann hluta gæti ekki talist skynsamlegur fyrir sveitarfélagið vegna þess mikla kostnaðar sem því fylgdi, sem væri verulega hærri en næmi kostnaðinum við að standa straum af vanfjármögnun lífeyris sem úthlutað væri til langferðabíladeildarinnar. Að teknu tilliti til þess að tiltölulega lágrí upphæð var veitt til að auka eigið fé, þeirrar staðreyndar að langferðabílastarfsemi AS Sporveisbussene skilaði almennt hagnaði og væri einnig metin tiltölulega ábatasöm næstu árin og að tilhlýðilega teknu tilliti til hærri kostnaðar sem fylgdi slíkrí sölu, hefði hugsanlegur einkafjárfestir einnig valið þann kost að auka eigið fé.
- 140) Eftirlitsstofnun EFTA telur því að eiginfjárframlagið að fjárhæð 430 300 NOK hljóti að vera í samræmi við einkafjárfestaregluna. Stofnunin kemst að þeirri niðurstöðu að framlagið hefði ekki fært AS Sporveisbussene neinn ávinning umfram það sem félagið hefði fengið við eðlilegar markaðsaðstæður. Því telst það ekki vera ríkisaðstoð í skilningi 1. mgr. 61. gr. EES-samningsins.

10.3 Árlegt endurgjald og eiginfjárframlag til almannajónustu

10.3.1 Inngangur

- 141) Eftirlitsstofnun EFTA skilur ábendingu kvartanda um að víxlniðurgreiðslur hafi átt sér stað milli almannajónustustarfseminnar og þeirrar starfsemi hjá AS Oslo Sporveier, AS Sporveisbussene,

⁽⁷⁹⁾ Mál C-39/94 *SFEI* gegn *La Poste* [1996] dómarsafn I-3547, 60. mgr.

⁽⁸⁰⁾ Þessi regla er útskýrð í VI. hluta leiðbeinandi reglna Eftirlitsstofnunar EFTA um endurgjald fyrir almannajónustu, ríkiseign fyrirtækja og aðstoð við opinber fyrirtæki, beiting reglna um ríkisaðstoð gagnvart opinberum fyrirtækjum í framleiðslugeiranum.

⁽⁸¹⁾ Sbr. t.d. álit Jacobs lögsögumanns, sameinuð mál C-278/92, C-279/92 og C-280/92 *Spænska ríkið gegn framkvæmdastjórn* [1994] dómarsafn I-4103, 28. mgr. Sjá einnig mál 40/85 *Belgíska ríkið gegn framkvæmdastjórn (Boch)* [1986] dómarsafn 2321, 13. mgr., mál C-301/87 *Franska ríkið gegn framkvæmdastjórn (Boussac)* [1990] dómarsafn I-307, 39.–40. mgr. og mál C-303/88 *Ítalska ríkið gegn framkvæmdastjórn (Lanerossi)* [1991] dómarsafn I-1433, 24. mgr. Sjá einnig leiðbeinandi reglur Eftirlitsstofnunar EFTA um beitingu ríkisaðstoðarreglna gagnvart rekstri útvarpsjónustu í almannajónustu, einkum 93. gr. sem hljóðar svo: „Útvarpsrekendur, í almannajónustu verða að lúta reglum markaðarins í allri starfsemi sem rekin er í ábataskyni, og þegar slíkur rekstur er falinn dótturfélögum, sem starfrækt eru í ábataskyni, verða samskipti þeirra við slík félög að byggjast á armslengdarreglunni. Stjórnvöld í EFTA-ríkjunum skulu sjá til þess að útvarpsrekendur í almannajónustu virði armslengdarregluna, standi að fjárfestingum, sem gerðar eru í ábataskyni, í samræmi við markaðsfjárfestaregluna og nýti ekki opinberar fjárveitingar til athafna sem hafa samkeppnishamlandi áhrif gagnvart keppinautum“.

⁽⁸²⁾ Sbr. 105.–108. gr.

Arctic Express AS og Sporveisbussen Turbiler AS sem rekin var í hagnaðarskyni, á þann veg að árlega endurgjaldið fyrir staðbundnu áætlunarflutningsþjónustuna og eiginfjárframlagið hafi farið til að styrkja starfsemi samstæðunnar Oslo Sporveier sem rekin var í hagnaðarskyni.

- 142) Ljóst er að víxlنيðurgreiðslur (með tilliti til eftirlits með ríkisaðstoð) mega aðeins fara fram ef fyrirtækið sem nýtur víxlنيðurgreiðslu fær ríkisaðstoð í skilningi 1. mgr. 61. gr. EES-samningsins. Með tilliti til þessa hluta kvörtunarinnar verður Eftirlitsstofnun EFTA fyrst að meta hvort fjármögnunarráðstafanirnar, þ.e. i) árlega endurgjaldið og ii) eiginfjárframlagið til almannaþjónustunnar, feli í sér ríkisaðstoð.

10.3.2 Er um ríkisfjármuni að ræða?

- 143) Til þess að teljast ríkisaðstoð í skilningi 1. mgr. 61. gr. EES-samningsins verður aðstoðin að vera veitt af ríkinu eða af ríkisfjármunum.
- 144) Fyrst ber að taka fram að bæði staðaryfirvöld og fylkisstjórnir teljast jafngilda ríkinu. ⁽⁸³⁾ Með tilliti til reglna EES um ríkisaðstoð telst sveitarfélagið Ósló því vera jafngilt ríkinu.
- 145) Í þessu máli er ljóst að ríkið, í krafti sveitarfélagsins Óslóar, veitti með árlegu endurgjaldi, fjármagni til AS Oslo Sporveier til þess að annast áætlunarflutninga með almenningsvögnum til 1997. Óumdeilt er að á tímabilinu 1997–2008 hafi AS Oslo Sporveier látið árlega endurgjaldið renna áfram til AS Sporveisbussene samkvæmt skilmálum samningsins um flutningastarfsemi sem að meginhluta til virðast hafa mótað áður óskráða stjórnsýsluvenju við að reikna út árlega endurgjaldið. ⁽⁸⁴⁾
- 146) Hvað varðar eiginfjárframlagið vegna almannaþjónustu til AS Sporveisbussene til að standa straum af vanfjármögnun lífeyrissjóðsins er óumdeilt að ríkið, í krafti sveitarfélagsins Óslóar, lagði fram 111 760 000 NOK sem eigið fé til AS Sporveisbussene.
- 147) Því kemst Eftirlitsstofnun EFTA að þeirri niðurstöðu að árlega endurgjaldið og eiginfjárframlagið vegna almannaþjónustunnar hafi verið veitt af ríkinu og fjármagnað af ríkisfjármunum.

10.3.3 Hugtakið fyrirtæki

- 148) Eingöngu ávinningur sem ívilnar „fyrirtækjum“ telst vera ríkisaðstoð í skilningi 1. mgr. 61. gr. EES-samningsins. Fyrirtæki er hver sú eining sem hefur með höndum atvinnustarfsemi óháð lagalegri stöðu einingarinnar eða hvernig hún er fjármögnuð. ⁽⁸⁵⁾ Einnig telst hvers konar starfsemi sem felst í að bjóða vörur og þjónustu á tilteknum markaði vera atvinnustarfsemi. ⁽⁸⁶⁾
- 149) Á tímabilinu sem um ræðir (1994–2008) önnuðust AS Oslo Sporveier og síðar AS Sporveisbussene áætlunarflutninga með almenningsvögnum og jafnframt langferðabílaþjónustu á norskum markaði. Þess vegna ályktar Eftirlitsstofnun EFTA að bæði AS Oslo Sporveier og AS Sporveisbussene hafi verið fyrirtæki á umræddu tímabili.

10.3.4 Efnahagslegur ávinningur

- 150) Til þess að ráðstöfun geti talist vera ríkisaðstoð í skilningi 1. mgr. 61. gr. EES-samningsins verður hún að veita fyrirtæki efnahagslegan ávinning, t.d. með því að losa það undan gjöldum sem það alla jafna ætti að standa straum af sjálft af eigin fjármunum.
- 151) Eins og fram kemur hér að framan var árlega endurgjaldið til AS Oslo Sporveier og AS Sporveisbussene vegna rekstrar flutningaþjónustu almenningsvagna í Ósló fyrst og fremst endurgjald vegna þess kostnaðar sem féll til við að veita almannaþjónustu. Endurgjald vegna almannaþjónustu felur ekki í sér efnahagslegan ávinning ef skilyrðunum er fullnægt sem sett voru fram í dómaframkvæmd Evrópudómstólsins í *Altmark*-málinu. ⁽⁸⁷⁾

⁽⁸³⁾ Sbr. 2. gr. tilskipunar framkvæmdastjórnarinnar 2006/111/EB um gagnsæi fjármálatengsla milli aðildarríkjanna og opinberra fyrirtækja (Stjtið. EB L 318, 17.11.2006 bls. 17), sem felld er inn í XV. viðauka við EES-samninginn sem liður 1a.

⁽⁸⁴⁾ Einkum að því er varðar gæðabónusinn frá AS Oslo Sporveier til AS Sporveisbussene að fjárhæð 3,9 milljónir NOK telur Eftirlitsstofnun EFTA að fjármagnið komi af ríkisfjármunum eða að sé hægt að eigna ríkinu greiðsluna. Þar eð sveitarfélagið Ósló tekur þátt í öllum málum sem hafa viðskiptalega þýðingu að því er varðar rekstur áætlunarflutninga með almenningsvögnum á Óslóarsvæðinu og AS Oslo Sporveier er félag í opinberri eigu kemst stofnunin að þeirri niðurstöðu að viðskiptin hljóti að eiga rætur að rekja til ríkisins og teljist því vera ríkisaðstoð í skilningi 1. mgr. 61. gr. EES-samningsins.

⁽⁸⁵⁾ Mál E-5/07 *Private Barnehagers Landsforbund gegn Eftirlitsstofnun EFTA* [2008] EFTA-dómstóllinn, skýrsla 62, 78. mgr.

⁽⁸⁶⁾ Mál C-35/96 *Framkvæmdastjórnin gegn ítalska ríkinu* [1998] dómasafn I-3851, 36. mgr.

⁽⁸⁷⁾ Mál C-280/00 *Altmark* [2003] dómasafn I-7747. Sjá einnig mál T-289/03 *BUPA* [2008] dómasafn II-81.

- 152) Ennfremur, að því er varðar eiginfjárframlagið til almannajónustunnar, telur Eftirlitsstofnun EFTA að AS Sporveisbussene hafi fengið eiginfjárframlagið til þess að standa straum af vanfjármögnun lífeyrisskuldbindinga sem höfðu safnast upp fyrir 1997. Svo virðist sem allt eiginfjárframlagið hafi verið notað í þessum tilgangi. Einnig er rétt að benda á að meðan tilteknar breytingar á stöðu eiginfjár AS Sporveisbussene voru skráðar í reikninga félagsins greiddi AS Oslo Sporveier alla fjárhæðina beint til lífeyrissjóðsins og var ekki flutt sem reiðufé til AS Sporveisbussene.
- 153) Eiginfjárframlagið til almannajónustunnar tengist ekki nýjum kostnaði heldur kostnaði sem hlóðst upp í fortíðinni og sem hafði tæknilega séð ekki verið færður í almenna reikninga félagsins. Þó voru þessar skuldbindingar þegar fyrir hendi þegar eigið fé var aukið en það var gert til að bæta halla á lífeyrissjóðunum. Því er hægt að líta á eiginfjárframlagið til almannajónustunnar sem hluta af kostnaðinum sem sveitarfélagið Ósló varð að straum af en í staðinn sinntu AS Oslo Sporveier og AS Sporveisbussene (í gegnum AS Oslo Sporveier) almannajónustunni. Í staðinn fyrir að leggja fram þetta aukið eigið fé hefði sveitarfélagið Ósló getað greitt hærra árlegt endurgjald til almannajónustunnar. Þannig var eiginfjárframlagið til almannajónustu órjúfanlegur hluti af endurgjaldi fyrir almannajónustu sem greitt var til AS Sporveisbussene, eins og verið hafði frá því í kringum 1995 þar til eiginfjárframlagið var veitt (og eins og það hafði verið veitt í samræmi við niðurgreiðsluáætlun þar til 2020).
- 154) Niðurstaða Evrópuómstólsins í *Altmark*-málinu var að endurgjald fyrir almannajónustu skyldi ekki teljast ríkisaðstoð ef fjórum skilyrðum samanlagt væri fullnægt.
- Í fyrsta lagi verða að hvíla eiginlegar almannajónustukvaðir á fyrirtækinu sem fær endurgjaldið greitt og þær kvaðir verða að vera skýrt skilgreindar.
 - Í öðru lagi verður að skilgreina fyrirfram og á hlutlægan og gagnsæjan hátt þær forsendur sem ráða útreikningi endurgjaldsins.
 - Í þriðja lagi má endurgjaldið ekki vera umfram það sem nauðsynlegt er til að mæta, að fullu eða að hluta, útgjöldum sem fylgja því að inna almannajónustukvaðirnar af hendi, að teknu tilliti til tekna sem koma á móti og eðlilegs hagnaðar.
 - Í fjórða og síðasta lagi, sé fyrirtækið, sem falið er að inna af hendi almannajónustukvaðir, ekki valið með aðferð við opinber innkaup sem gerir kleift að velja þann bjóðanda sem annast getur þjónustuna með sem minnstum tilkostnaði fyrir samfélagið, skal ákveða hversu hátt endurgjaldið skal vera á grundvelli greiningar sem sýnir hvaða útgjöld hefðu fallið til hjá dæmigerðu fyrirtæki sem er vel rekið og nægilega vel búið atvinnutækjum.⁽⁸⁸⁾
- 155) Eftirlitsstofnun EFTA mun fyrst skoða fjórða skilyrðið, þ.e. hvort endurgjaldið hafi verið grundvallað á útboði eða á grundvelli útgjalda hjá skilvirkum og vel reknu félagi.
- 156) Frá því fyrir 1994 greiddi sveitarfélagið Ósló árlegt endurgjald til AS Oslo Sporveier fyrir áætlunarferðajónustu almenningsvagna sem frá 1997 var flutt yfir til AS Sporveisbussene. Þó var hvorki AS Oslo Sporveier né AS Sporveisbussene valið í opinberu útboði til að annast þær leiðir sem starfræktar voru samkvæmt sérleyfinu fyrir svæðið. Því var hvorki endurgjaldið frá sveitarfélaginu Ósló til AS Oslo Sporveier né endurgjaldið sem síðar var flutt frá AS Oslo Sporveier til AS Sporveisbussene grundvallað á verðum sem fengust í opinberum útboðum.
- 157) Ennfremur hafa norsk stjórnvöld ekki látið Eftirlitsstofnun EFTA í té nægilega nákvæmar upplýsingar til að sannreyna hvort útgjöldin sem féllu til hjá AS Oslo Sporveier eða AS Sporveisbussene samsvöruðu útgjöldum hjá dæmigerðu fyrirtæki sem er vel rekið og nægilega vel búið atvinnutækjum né hafa þau, eins og fram kemur hér að framan, fært rök fyrir því að þessu skilyrði hafi verið fullnægt. Í Asplan Viak-skýrslunni sem norsk stjórnvöld létu í té er aðeins greint frá endurgjaldi sem veitt var á tveimur rekstrarárum (1999 og 2002) af þeim 15 árum sem um ræðir þegar endurgjald var veitt til félaganna (1994–2008). Eftirlitsstofnun EFTA telur að síðari kosturinn í fjórða *Altmark*-skilyrðinu feli í sér að færa verði rök fyrir því að viðkomandi endurgjald hafi verið ákvarðað á grundvelli greiningar sem sýnir hvaða útgjöld hefðu fallið til á öllu tímabilinu hjá dæmigerðu fyrirtæki sem er vel rekið og nægilega vel búið atvinnutækjum.

⁽⁸⁸⁾ Mál C-280/00 *Altmark* [2003] dómasafn I-7747, 89.–93. mgr.

Jafnvel þótt hægt væri að nota Asplan Viak-skýrsluna til að færa sönnur á að AS Sporveisbussene hafi í tvö ár fullnægt þessu skilyrði þá standa enn eftir 13 ár sem ekki er gerð grein fyrir. Því telur Eftirlitsstofnun EFTA að fjórða *Altmark*-skilyrðinu sé ekki fullnægt.

- 158) Á grundvelli framansagðs telur Eftirlitsstofnun EFTA að áætlunarflutningsþjónustan með almenningssvögnum sem starfrækt var samkvæmt svæðissérleyfi í Ósló hafi ekki, hvorki í tilviki AS Oslo Sporveier né AS Sporveisbussene, verið innt af hendi í samræmi við fjórða skilyrðið í *Altmark*-málinu. Þar sem öllum *Altmark*-skilyrðunum verður að vera fullnægt til þess að endurgjald fyrir almannajónustu teljist ekki fela í sér ríkisaðstoð⁽⁸⁹⁾ kemst Eftirlitsstofnun EFTA því að þeirri niðurstöðu að árlegt endurgjald, þ.m.t. eiginfjárframlagið til almannajónustunnar, feli í sér efnahagslegan ávinning fyrir AS Oslo Sporveier og AS Sporveisbussene.

10.3.5 Ívilnun til ákveðinna fyrirtækja eða framleiðslu ákveðinna vara

- 159) Til þess að aðstoðarráðstöfun feli í sér ríkisaðstoð í skilningi 1. mgr. 61. gr. EES-samningsins verður hún að vera sértæk þannig að hún ívilni ákveðnum fyrirtækjum og framleiðslu ákveðinna vara.
- 160) Dómstóllinn hefur komist að niðurstöðu um að til þess að skera úr um hvort ráðstöfun sé sértæk verði að skoða hvort fyrirtækið eða fyrirtækin sem um ræðir séu í sambærilegri lagalegri og raunverulegri stöðu og önnur fyrirtæki með hliðsjón af markmiðinu sem felst í ráðstöfuninni.⁽⁹⁰⁾
- 161) Í þessu máli var AS Oslo Sporveier og/eða AS Sporveisbussene ívilnað með árlegu endurgjaldi fyrir almannajónustuna og eiginfjárframlagi til hennar á kostnað annarra aðila sem ráku áætlunarflutninga með almenningssvögnum. Þessir aðilar starfrækja áætlunarflutninga með almenningssvögnum í Noregi eða annars staðar á EES og voru því í sambærilegri lagalegri og raunverulegri stöðu og AS Oslo Sporveier og AS Sporveisbussene. Á þessum grundvelli kemst Eftirlitsstofnun EFTA að niðurstöðu um að þessar tvær ráðstafanir séu sértækar.

10.3.6 Röskun samkeppni og áhrif á viðskipti milli samningsaðila

- 162) Til þess að aðstoðarráðstöfun feli í sér ríkisaðstoð í skilningi 1. mgr. 61. gr. EES-samningsins verður hún að raska samkeppni eða vera til þess fallin að raska samkeppni og hafa áhrif á viðskipti milli samningsaðila. Samkvæmt dómaframkvæmd EFTA-dómstólsins er Eftirlitsstofnun EFTA skylt að skoða hvort slík aðstoð *kunni* að hafa áhrif á viðskipti og raska samkeppni.⁽⁹¹⁾
- 163) Frá því að EES-samningurinn öðlaðist gildi í Noregi hafa allmörg fyrirtæki annast áætlunarþjónustu almenningssvagna í Ósló. Eftirlitsstofnun EFTA kemst því að þeirri niðurstöðu að árlega endurgjaldið og eiginfjárframlagið til almannajónustunnar kunni í kjölfarið að hafa raskað samkeppni.⁽⁹²⁾
- 164) Með tilliti til áhrifa á samkeppni og þeirrar staðreyndar að þetta mál varðar staðbundinn markað fyrir flutninga með almenningssvögnum í Ósló minnir Eftirlitsstofnun EFTA á að í *Altmark*-dómnum, sem einnig varðaði svæðisbundna flutningaþjónustu almenningssvagna, var komist að þeirri niðurstöðu að:

„opinber styrkur, sem veittur er fyrirtæki sem eingöngu býður staðbundna eða svæðisbundna flutningaþjónustu en býður ekki slíka flutningaþjónustu utan eigin ríkis, getur engu að síður haft áhrif á viðskipti milli aðildarríkjanna ... Síðara skilyrðið fyrir beitingu 1. mgr. 92. gr. sáttmálans, þ.e. að aðstoðin verði að geta haft áhrif á viðskipti milli aðildarríkjanna fer ekki eftir staðbundnum eða svæðisbundnum eiginleika þjónustunnar sem veitt er eða umfangi viðkomandi starfssviðs.“⁽⁹³⁾

⁽⁸⁹⁾ Mál C-280/00 *Altmark* [2003] dómásafn I-7747, 94.–95. mgr.

⁽⁹⁰⁾ Mál C-143/99 *Adria-Wien Pipeline og Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* dómásafn [2001] I-8365, 41. mgr.

⁽⁹¹⁾ Sameinuð mál E-5/04, E-6/04 og E-7/04, *Fesil og Finnfjord o.fl. gegn Eftirlitsstofnun EFTA* [2005] skýrsla EFTA-dómstólsins 117, 93. mgr.

⁽⁹²⁾ Ennfremur benti Dómstóllinn á það í *Altmark*-dómnum frá 1995 að allmörg aðildarríki ESB hefðu sjálfviljug opnað tiltekna markaði með flutninga innan borga, þéttbýliskjarna og svæða fyrir samkeppni fyrirtækja með staðfestu í öðrum aðildarríkjum ESB. Áhættan fyrir viðskipti innan aðildarríkjanna var því ekki fræðileg heldur raunveruleg þar sem markaðurinn var opnaður fyrir samkeppni (69. og 79. gr.).

⁽⁹³⁾ Sbr. 77. og 82. gr. í *Altmark*-dómnum.

- 165) Þetta merkir að jafnvel þótt, eins og í þessu máli, eingöngu væri um staðbundinn markað fyrir flutninga með almenningssvögnum (Ósló) að ræða kynni fjármögnun frá hinu opinbera sem stæði einum aðila til boða á slíkum staðbundnum markaði að hafa áhrif á viðskipti milli samningsaðilanna. ⁽⁹⁴⁾ Þar af leiðandi telur Eftirlitsstofnun EFTA að árlega endurgjaldið og eiginfjárframlagið til almannajónustunnar kunni að hafa áhrif á viðskipti milli samningsaðilanna.

10.3.7 Niðurstaða um árlega endurgjaldið og eiginfjárframlagið til almannajónustu

- 166) Á grundvelli matsins hér að ofan kemst Eftirlitsstofnun EFTA að þeirri niðurstöðu að árlega endurgjaldið til AS Oslo Sporveier og (síðar) til AS Sporveisbussene og eiginfjárframlagið til þess að standa straum af vanfjármögnun lífeyrissjóðs feli í sér ríkisaðstoð í skilningi 61. gr. EES-samningsins.

11. Flokkun ríkisaðstoðarráðstafana sem yfirstandandi aðstoð eða sem ný aðstoð – árlega endurgjaldið og eiginfjárframlagið til almannajónustunnar

11.1 Inngangur – dómur EFTA-dómstólsins í máli E-14/10

- 167) Samkvæmt ákvæðum i. liðar í staflið b) í 1. gr. II. hluta bókar 3 er „yfirstandandi aðstoð“
„öll aðstoð sem hafin var fyrir gildistöku EES-samningsins í viðkomandi EFTA-rikkjum, það er aðstoðarkerfi og stök aðstoð sem hafin var áður en EES-samningurinn öðlaðist gildi og er enn veitt.“

- 168) Eftirlitsstofnun EFTA bendir á að AS Oslo Sporveier hafi, þegar EES-samningurinn öðlaðist gildi í Noregi (1. janúar 1994), mótttekið endurgjald fyrir að annast áætluðarflutninga með almenningssvögnum í Ósló í samræmi við ákvæði laga um flutningastarfsemi og viðurkenndar stjórnýscluvenjur (sem voru til fyrir EES-samninginn) eins og lýst er ítarlega hér að framan.

- 169) Í dómi EFTA-dómstólsins í máli E-14/10 um ógildingu ákvörðunar Eftirlitsstofnunar EFTA 254/10/COL kemur fram eftirfarandi:

„Hvort veitt aðstoð [...] felur í sér „yfirstandandi aðstoð“ [...] fer eftir því hvernig ákvæði bókar 3 við samninginn um eftirlitsstofnun og dómstól eru túlkuð [...]

[...] til þess að teljast „yfirstandandi aðstoð“ samkvæmt reglum EFTA-rikis um aðstoð verður hún að vera þáttur í kerfi aðstoðar sem hafin var áður en EES-samningurinn öðlaðist gildi.“ ⁽⁹⁵⁾

11.2 Skilgreining á kerfi aðstoðar

- 170) Samkvæmt ákvæðum stafliðar d) í 1. gr. II. hluta bókar 3 er „aðstoðarkerfi“:

„sérhver gerð sem leggja má, án frekari framkvæmdarráðstafana, til grundvallar því að veita fyrirtækjum sem í gerðinni eru skilgreind á almennan og óhlutbundinn hátt, staka aðstoð og sérhver gerð sem leggja má til grundvallar því að veita einu eða fleiri fyrirtækjum staka aðstoð, sem er ekki bundin sérstöku verkefni, í ótiltekinn tíma og/eða sem nemur ótiltekinni fjárhæð.“

- 171) Samkvæmt ákvæðum stafliðar e) í 1. gr. II. hluta bókar 3 er kveðið á um að „stök aðstoð“ sé:

„aðstoð sem er ekki veitt á grundvelli aðstoðarkerfis og tilkynningarskyld veiting aðstoðar á grundvelli aðstoðarkerfis.“

- 172) Þessi greinarmunur er einkum mikilvægur með tilliti til yfirstandandi aðstoðar, þar eð Eftirlitsstofnun EFTA er með bókun 3 falið að hafa yfirstandandi aðstoðarkerfi stöðugt til skoðunar. ⁽⁹⁶⁾ Á sama hátt gildir V. þáttur II. hluta í bókun 3 eingöngu um yfirstandandi aðstoðarkerfi. ⁽⁹⁷⁾

⁽⁹⁴⁾ Sjá einnig mál 102/87 *Franska ríkið gegn framkvæmdastjórn* [1988] dómasafn 4067, 19. mgr. og mál C-305/89 *Ítalíski ríkið gegn framkvæmdastjórn* [1991] dómasafn I-1603, 26. mgr.

⁽⁹⁵⁾ Sjá 50. og 53. gr.

⁽⁹⁶⁾ Sbr. 1. mgr. 1. gr. I. hluta í bókun 3.

⁽⁹⁷⁾ Hugtökin „aðstoðarkerfi“ og kerfi aðstoðar“ skulu samkvæmt Eftirlitsstofnun EFTA teljast samheiti. Sbr. Sinnave/Slot, *The new Regulation on State aid Procedures*, *Common Market Law Review* 36/1999, bls. 1153, 28. nmgr.

- 173) Eftirlitsstofnun EFTA bendir á að þessi skilgreining hafi verið felld inn í EES-samninginn með upptöku II. hluta bókunar 3. Fyrir 2001 þegar bókun 3 var aðlöguð að reglugerðinni um málsmeðferð ⁽⁹⁸⁾ var engin sambærileg nákvæm skilgreining í EES-rétti á því hvað átt væri við með aðstoðarkerfi. Ennfremur telur stofnunin að hafa beri í huga grunnforsendu hugtaksins um yfirstandandi aðstoð, sem er að meginreglu til að veita EES-ríkjum og þeim sem þiggja ríkisaðstoð ákveðið réttaröryggi að því er varðar það fyrirkomulag sem var við lýði áður en eftirlit með ríkisaðstoð tók gildi í réttarkerfum þeirra en veita jafnframt Eftirlitsstofnun EFTA kost á að aðlagja slík kerfi að EES-rétti.
- 174) Ennfremur bendir Eftirlitsstofnun EFTA á að dómaframkvæmd dómstóla Evrópusambandsins veiti ekki nákvæmar leiðbeiningar um túlkun á þessari skilgreiningu. Stofnunin hefur því endurskoðað eigin réttarvenju og réttarvenju framkvæmdastjórnar Evrópusambandsins og komist að þeirri niðurstöðu að yfirstandandi „aðstoðarkerfi“ teldust ná yfir ólögfestan venjurétt ⁽⁹⁹⁾ og stjórnsýsluvenju sem varðaði beitingu lögfests ⁽¹⁰⁰⁾ og ólögfests réttar ⁽¹⁰¹⁾. Í einu tilviki komst framkvæmdastjórn Evrópusambandsins að þeirri niðurstöðu að aðstoðarkerfi sem varðaði *Anstaltslast* og *Gewährträgerhaftung* væri bæði byggt á óskræðri gamalli lagareglu og venju sem væri víða notuð í Þýskalandi. ⁽¹⁰²⁾

11.3 Ráðstöfunin sem er til rannsóknar

- 175) Eftirlitsstofnun EFTA minnir á að í norskum lögum um flutningastarfsemi eru í meginatriðum settar fram eftirfarandi meginbreytur sem skipta máli fyrir þá aðstoðarráðstöfun sem hér um ræðir: i) kerfi fyrir sameignlega fjármögnun á áætlunarflutningum með almenningsvögnum (frá ríki og fylki), ii) ábyrgð fylkjanna á rekstri áætlunarflutninga með almenningsvögnum, eftirliti með sérleyfum, tímaáætlunum og gjaldskrárm og iii) nákvæmt kerfi sérleyfa.
- 176) Ennfremur telja norsk stjórnvöld að af 22. gr. laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni leiði að sveitarfélaginu Ósló beri skylda til að greiða aðilum sem annast flutningaþjónustu á óarðbærum leiðum bætur ef hagnaður af farmiðasölu nægir ekki til að standa straum af kostnaði við að annast þjónustuna. Að auki heimilar 22. gr. laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni endurgjald til að standa straum af almannajónustunni að fráðregnum hagnaði af farmiðasölu.
- 177) Áður en EES-samningurinn öðlaðist gildi kaus sveitarfélagið Ósló að sjá fyrir áætlunarflutningum með almenningsvögnum samkvæmt ákvæðum þar að lútandi í lögum og reglugerð um flutningastarfsemi í atvinnuskyni og greiða endurgjald vegna óarðbærra leiða í samræmi við stjórnsýsluvenjurnar sem greint er frá hér að framan. Þetta hélt óslitið áfram þar til síðasta sérleyfið sem veitt hafði verið beint rann úr gildi 30. mars 2008.
- 178) Til þess að komast að niðurstöðu um yfirstandandi aðstoðarkerfi er nauðsynlegt að skoða hvort lagaramminn fyrir fjármögnun áætlunarflutninga með almenningsvögnum í Ósló geti talist vera „gerð sem leggja má, án frekari framkvæmdarráðstafana, til grundvallar því að veita fyrirtækjum sem í gerðinni eru skilgreind á almennan og óhlutbundinn hátt, staka aðstoð“. ⁽¹⁰³⁾ Þessi skilgreining felur í sér þrjú viðmið: i) gerð sem liggur til grundvallar veitingu aðstoðar, ii) gerðin

⁽⁹⁸⁾ Reglugerð ráðsins 659/1999 um ítarlegar reglur um beitingu 93. gr. EB-sáttmálans (Stjtið. EB L 83 27.3.1999, bls. 1).

⁽⁹⁹⁾ Sjá ákvörðun Eftirlitsstofnunar EFTA 405/08/COL HFF (Stjtið. ESB L 79, 25.3.2010, bls. 40 og EES-viðbætur nr. 14, 25.3.2010, bls. 20), liður 2.3.1 í II. kafla, bls. 23: „Ríkisábyrgð á öllum ríkisstofnunum vegna allra skuldbindinga þeirra leiðir af óskræðri almennri venju opinbers íslensks réttar sem öðlaðist viðurkenningu fyrir gildistöku EES-samningsins. Ábyrgðin gildir um allar ríkisstofnanir án tillits til þess hvenær þær voru stofnaðar, hvaða starfsemi þær hafa með höndum og hvaða breytingar hafa orðið á þeirri starfsemi. Líta ber á þessa hugsanlegu aðstoðarráðstöfun sem kerfi sem fellur undir skilgreininguna í staflíð d) í I. gr. II. hluta bókunar 3 við samninginn um eftirlitsstofnun og dómstól.“

⁽¹⁰⁰⁾ Sjá ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar í máli E-45/2000 (Holland) *Skattefjurgjöf í þágu Schiphol Group* (Stjtið. ESB C 37 11.2.2004, bls. 13).

⁽¹⁰¹⁾ Úr ákvörðun Eftirlitsstofnunar EFTA 491/09/COL varðandi samsteypuna Norsk Film (Stjtið. ESB C 174, 1.7.2010, bls. 3 og EES-viðbætur nr. 34, 1.7.2010, bls. 1.), 2. liður í II. kafla, bls. 8: „árlegar styrkgreiðslur norska ríkisins frá 1970 til Norsk FilmStudio AS/Filmparken AS vegna framleiðslu kvikmynda og til að viðhalda nauðsynlegum grunnvirkjum voru inntar af hendi á grundvelli yfirstandandi kerfis aðstoðar. Eftirlitsstofnun EFTA telur að í þessu máli, þar sem reglulegar greiðslur voru veittar með samræmdum hætti á mjög löngu tímabili, sýni venjan að ríkisaðstoð hafi verið nauðsynlegur þáttur í fjármögnun félagsins. Á grundvelli þessa telur Eftirlitsstofnun EFTA að árlegir styrkir hafi verið veittir samkvæmt yfirstandi aðstoðarkerfi í skilningi 62. gr. EES-samningsins.“ Eftirlitsstofnunin hóf í þessu máli formlega rannsókn á greiðslu 36 milljóna NOK sem hafði verið innt af hendi til viðbótar reglulegum greiðslum og meintum ívilnandi skattaráðstöfunum. Með ákvörðun 204/11/COL (Stjtið. ESB L 287, 18.10.2012, bls. 14 og EES-viðbætur nr. 58, 18.10.2012, bls. 1) lauk Eftirlitsstofnun EFTA málsmeðferðinni með þeim rökum að greiðslan sem nam 36 milljónum NOK hafi verið veitt á grundvelli yfirstandandi aðstoðarkerfis og að skattaráðstöfunin fæli ekki í sér ríkisaðstoð.

⁽¹⁰²⁾ Sjá ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar í máli E-10/2000 (Þýskaland) *Ríkisábyrgðir á opinberum bönkum í Þýskalandi* (Stjtið. ESB C 150, 22.6.2002, bls. 6).

⁽¹⁰³⁾ Staflíður d) í I. gr. II. hluta bókunar 3.

útheimti ekki neinar frekari framkvæmdarráðstafanir og iii) í gerðinni skal skilgreina mögulega viðtakendur aðstoðar á almannan og óhlutbundinn hátt.

- 179) Hvað fyrsta viðmiðið varðar bendir Eftirlitsstofnun EFTA á að lögin og reglugerðin um flutningastarfsemi í atvinnuskyni séu gerðir sem sveitarfélagið Ósló lagði til grundvallar greiðslu endurgjaldsins.
- 180) Hvað annað viðmiðið varðar er bent á að stjórnun hvers konar kerfis útheimti tiltekið ferli ákvörðunartöku sem gerir kleift að veita staka úthlutun aðstoðar án frekari framkvæmdarráðstafana.
- 181) Hrein „tæknileg beiting“ eins og bent er á hér að framan á ákvæðunum sem kveða á um kerfi teldist því ekki vera framkvæmdarráðstöfun. ⁽¹⁰⁴⁾ Ennfremur telur Eftirlitsstofnun EFTA að sú staðreynd ein, að ákvörðun um að veita aðstoð á grundvelli aðstoðarkerfis hefur áhrif á fjárhagsáætlun yfirvaldsins sem hefur umsjón með því kerfi, geti ekki þýtt að líta beri á slíkar ákvarðanir sem framkvæmdarráðstafanir. ⁽¹⁰⁵⁾
- 182) Við mat á umboðum, s.s. úthlutun sérleyfis, gildir á sama hátt að slíkt umboð tilgreinir eitt tiltekið fyrirtæki og getur samkvæmt skilgreiningu ekki varðað hóp fyrirtækja „sem skilgreindur er á almannan og óhlutbundinn hátt“ (sbr. þriðja viðmiðið).
- 183) Eftirlitsstofnun EFTA telur að skilja beri „framkvæmdarráðstafanir“ sem svo að þær feli í sér ákveðið ákvörðunarvald sem gæti haft veruleg áhrif á fjárhæð, eiginleika eða skilyrði fyrir úthlutun aðstoðarinnar. Einkum virtist sem að í hverju kerfi sé markmið fyrirhugaðrar aðstoðar ákvarðað sem réttlæti veitingu hennar. Þegar t.d. opinber stofnun fær heimild til að nota ólíka gerninga til að styrkja efnahag á svæði sínu og heimilar margoft eiginfjárfraðlög í því skyni felur það í sér verulegt ákvörðunarvald með tilliti til fjárhæða, eiginleika, skilyrða fyrir og markmiðsins með veitingu aðstoðarinnar, og teldist því ekki vera kerfi aðstoðar. ⁽¹⁰⁶⁾
- 184) Í málinu sem hér um ræðir er ljóst að ekki var þörf á að setja frekari lagaákvæði vegna greiðslu á endurgjaldi til AS Oslo Sporveier og AS Sporveisbussene. Eftirlitsstofnun EFTA telur því að lögin um flutningastarfsemi í atvinnuskyni og reglugerðin um flutningastarfsemi í atvinnuskyni hafi því takmarkað ákvörðunarvald sveitarfélagsins Óslóar og að stjórnsýsluvenjur sveitarfélagsins hafi allan tímann verið í samræmi við það.
- 185) Ennfremur var endurgjaldið ekki grundvallað á fjárveitingu sem ákvörðun hafði verið tekin um. Eftir að hafa valið að halda áfram almannaþjónustunni var sveitarfélaginu Ósló ekki frjálst að ákveða hvort það stæði straum af tapinu af AS Oslo Sporveier og AS Sporveisbussene. Það var skuldbundið til að gera það ár hvert fram til 2008. Einnig er ljóst að endurgjaldið var og gat eingöngu verið notað í þeim tilgangi að fjármagna staðbundna áætlunarflutninga með almenningsvögnum í Ósló. Sveitarfélagið gat ekki veitt aðstoð í öðrum tilgangi á grundvelli ákvæðanna sem lýst er hér að framan.
- 186) Ríkið og samgönguráðuneytið bera ábyrgð á samræmingu og uppbyggingu almenningsgangna í Noregi og fara með þessar heimildir á þann hátt að það takmarkar valdheimildir fylkjanna. Eins og bent er á hér að ofan takmarka innlendar leiðbeinandi reglur í reglugerðinni um flutningastarfsemi í atvinnuskyni fjárhæð endurgjaldsins og aðferðin við að reikna það út hefur haldist óbreytt frá því snemma á níunda áratugnum.
- 187) Hvað varðar þriðja viðmiðið gildir endurgjaldskerfið í Ósló um alla sérleyfishafa sem falið hefur verið það hlutverk að annast almenningsvagnaþjónustu á óarðbærum leiðum.

⁽¹⁰⁴⁾ Sjá ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar í máli E 4/2007 (Frakkland) *Charges aéroportuaires*, 56. mgr. (Stjtið. ESB C 83 7.4.2009, bls. 16).

⁽¹⁰⁵⁾ Sjá í þessu tilliti dóm EFTA-dómstólsins í máli E-14/10 *Konkurrenten*, 74.–75. mgr. þar sem EFTA-dómstóllinn kveður á um eftirfarandi:

„Í því máli sem hér um ræðir hafði Óslóarborg, samkvæmt ákvæðum flutningalaganna frá 1976 og framkvæmdarreglugerðum, heimild til að veita fjárhagsaðstoð sem gerði kleift að annast áætlunarþjónustu almenningsvagna sem ekki var rekin í hagnaðarskyni. Sú staðreynd að „samið“ var um fjárhæð endurgjaldsins þýðir í sjálftu sér ekki að greiðslurnar hafi ekki staðið straum af raunverulegu tapi af rekstri þessarar þjónustu og hafi sem slíkar ekki fallið undir kerfið. Dómstóllinn telur að svo framarlega sem endurgjaldið hafi í reynd verið notað til þess að fjármagna rekstur áætlunarþjónustu almenningsvagna sem ekki var rekin í hagnaðarskyni þá hafi varnaraðilinn réttilega getað flokkað þessar greiðslur sem yfirstandandi aðstoð. Þeim rökum að aðstoð skuli teljast ný aðstoð vegna þess að hún var veitt árlega og samkvæmt ákvörðun af fjármunum borgarinnar verður (...) að hafna.“

⁽¹⁰⁶⁾ Sbr. mál SA.21654 (áður NN-69/2007 og C-6/2008) *Opinbert atvinnuhúsnæði Áland Industrihus* (Stjtið. ESB L 125, 12.5.2012, bls. 33), einkum 107.–109. mgr.

- 188) Í ljósi framansagðs kemst Eftirlitsstofnun EFTA að þeirri niðurstöðu að aðstoðarkerfi hafi verið við lýði í Ósló. Ákvæðin sem heimiluðu þetta aðstoðarkerfi er að finna í lögum um flutningastarfsemi í atvinnuskyni, reglugerð um flutningastarfsemi í atvinnuskyni og viðeigandi stjórnsýsluvenju í Ósló.

11.4 Skilgreining á yfirstandandi aðstoð

- 189) Samkvæmt ákvæðum i. liðar staflíðar b) 1. gr. í II. hluta bókar 3 er yfirstandandi aðstoð öll aðstoð sem hafin var fyrir gildistöku EES-samningsins í viðkomandi EFTA-ríkjum, það er aðstoðarkerfi og stök aðstoð sem hafin var áður en EES-samningurinn öðlaðist gildi og er enn veitt.
- 190) Eins og greint er frá hér að framan hafa ákvæðin um kerfið verið við lýði frá því áður en EES-samningurinn öðlaðist gildi í Noregi hinn 1. janúar 1994. Þar eð nokkur samkeppni virðist þegar hafa verið fyrir hendi á markaði fyrir staðbundna flutninga með almenningsvögnum á þeim tíma telur Eftirlitsstofnun EFTA að ráðstöfunin feli í sér yfirstandandi aðstoð sem hafin var fyrir 1994 og haldið áfram að gilda eftir það.

- 191) Ennfremur er ný aðstoð samkvæmt staflíð c) 1. gr. í II. hluta bókar 3:

„öll aðstoð, það er aðstoðarkerfi og stök aðstoð, sem er ekki yfirstandandi aðstoð, þar með taldar breytingar á yfirstandandi aðstoð“.

- 192) Í *Namur*-málinu, komst Dómstóllinn að raun um eftirfarandi:

„[P]egar stofnað er til nýrrar aðstoðar eða breytingar gerðar á gildandi ákvæðum um aðstoð getur mat á þeirri aðstoð ekki byggst á umfangi hennar né, einkum og sér í lagi fjárhæðum sem greiddar hafa verið fyrirtæki einhvern tíma á rekstrartíma þess hafi aðstoðin verið veitt samkvæmt eldri ákvæðum sem standa óbreytt“. Hvort heimilt sé að flokka aðstoð sem nýja aðstoð eða breytingu á yfirstandandi aðstoð verður að ákvarðast með hliðsjón af ákvæðum sem heimila hana. ⁽¹⁰⁷⁾

- 193) Ennfremur, eins og lögsögumaðurinn Trabucchi benti á í málinu *Van der Hulst*, eru slíkar breytingar verulegar ef helstu þáttum kerfisins hefur verið breytt, s.s. eðli hagræðisins, markmiði ráðstöfunarinnar, lagagrundvelli, aðstoðarþegum eða fjármögnunarleiðum. ⁽¹⁰⁸⁾

- 194) Eins og fram kemur í lýsingu á málsatvikum hér að framan þá eru allmörg atriði sem kunna að teljast breytingar á kerfinu og gera það að nýju kerfi. Þessi atriði eru metin hér að neðan.

11.4.1 Innri endurskipulagning 1997

- 195) Árið 1997 leiddi innri endurskipulagning til þess að nýstofnaða fyrirtækið AS Sporveisbussene tók yfir ábyrgðina á rekstri ætlnarflutninga með almenningsvögnum sem áður var í höndum AS Oslo Sporveier.

- 196) Hreinar formlegar eða stjórnsýslulegar breytingar á aðstoðarkerfi leiða ekki til þess að yfirstandandi aðstoð sé endurflokkuð sem ný. ⁽¹⁰⁹⁾ Spurningin er hvort þessi endurskipulagning hafi haft í för með sér breytingu á yfirstandandi aðstoðarkerfi sem fól í sér nýja aðstoð.

- 197) Norsk stjórnvöld hafa greint frá því að flutningurinn frá AS Oslo Sporveier til AS Sporveisbussene, sem tók yfir þjónustuna, hafi að meginhluta til verið formleg breyting. Með stofnun AS Sporveisbussene myndaði AS Oslo Sporveier dótturfyrirtæki til að reka þjónustu almenningssvagna sem það annaðist sjálft áður. AS Oslo Sporveier var í krafti stöðu sinnar sem móðurfélag þó áfram helsti viðtakandi endurgjaldsins og handhafi sérleyfisins og gekkst einfaldlega undir innri endurskipulagning sem leiddi til þess að AS Sporveisbussene fékk ábyrgðina á því að veita þjónustuna í samræmi við sérleyfið. Í staðinn fékk það endurgjald frá móðurfélaginu. Stjórnsýsluvenjan varðandi fjármögnunina á flutningaþjónustunni hélst í meginatriðum óbreytt samkvæmt flutningssamningnum sem gerður var 1997. Að auki fól endurskipulagningin ekki í sér neinar breytingar á lögum eða reglugerð um flutningastarfsemi í atvinnuskyni.

⁽¹⁰⁷⁾ Mál C-44/93 *Namur-Les Assurances du Cr dit* [1994] dómasafn I-3829, 28. mgr.

⁽¹⁰⁸⁾ álit l gs gumannsins Trabucchi   m li 51/74 *Van der Hulst* [1975] dómasafn 79.

⁽¹⁰⁹⁾ Sjá 1. mgr. 4. gr. samsteyptar útgáfu    kv r  n Eftirlitsstofnunar EFTA 195/04/COL frá 14.7. 2004 um framkv mdar kv  i sem um getur   27. gr. II. hluta bókar 3 (hægt   nálgast  : <http://www.eftasurv.int/media/decisions/195-04-COL.pdf>). Sjá einnig álit l gs gumannsins Lenz   *Namur*-málinu.

- 198) Í nýlegu máli um flutning á tryggðum lánum milli félaga komst framkvæmdastjórnin að eftirfarandi niðurstöðu:

„ábyrgðirnar, sem veittar voru í tengslum við lán sem tekin voru fyrir 1. maí 2004 (aðild Ungverjalands að Evrópusambandinu), voru veittar fyrir aðild og tilkynntar til framkvæmdastjórnarinnar í samræmi við 3. lið IV. viðauka við aðildarsáttmálann. Þrátt fyrir að þær hafi verið fluttar í nýtt fyrirtæki telur framkvæmdastjórnin að þetta hafi verið hrein stjórnsýsluáðgerð þar sem yfirstandandi lán, með ábyrgðir sem þegar höfðu verið samþykktar, voru flutt til nýs fyrirtækis. Flutningurinn var eingöngu vegna endurskipulagningar á MÁV Zrt. án nokkurra breytinga á starfseminni sem um ræðir eða efni aðstoðarráðstafananna. Því kemst framkvæmdastjórnin að þeirri niðurstöðu að þrátt fyrir flutning teljist ábyrgðirnar vera yfirstandandi aðstoð.“⁽¹¹⁰⁾

- 199) Eftirlitsstofnun EFTA telur á grundvelli framansagðs að endurskipulagningin árið 1997 geti ekki hafa falið í sér grundvallarbreytingu á aðstoðarkerfinu. Þar af leiðandi var það álit Eftirlitsstofnunar EFTA að kerfið væri áfram yfirstandandi aðstoðarkerfi eftir endurskipulagninguna.

11.4.2 Endurnýjun sérleyfis

- 200) Eins og greint er frá hér að framan leiðir af lagaákvæðum um ríkisaðstoðarkerfi að sá aðili sem hefur með höndum áætlunarflutninga með almenningsvögnum verður bæði að hafa almennt starfsleyfi og sérleyfi. Í 27. gr. laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni er enn fremur kveðið á um að heimilt sé að veita sérleyfi til tíu ára í senn. Einnig hefur, eins og greint er frá hér að framan, viðeigandi ákvæðum í lögum og reglugerð um flutningastarfsemi í atvinnuskyni ekki verið breytt efnislega samanborið við lögum um flutningastarfsemi og gildandi reglugerðir á þeim tíma. Þannig hefur lagaákvæðum sem gilda um kerfið að því er varðar sérleyfi ekki verið breytt efnislega eftir að EES-samningurinn öðlaðist gildi.

- 201) Stök sérleyfi, sem hafa verið veitt í samræmi við fyrrnefnd lagaákvæði, eru umboð samkvæmt yfirstandandi aðstoðarkerfi. Í umboðunum er í meginatriðum kveðið á um leið eða leiðir sem sérleyfishafinn hefur rétt til og ber skylda til að veita áætlunarþjónustu á gegn endurgjaldi fyrir almannaðjónustu. Umboðin eru því ekki hluti af ákvæðunum í aðstoðarkerfinu. Yfirstandandi kerfi almannaðjónustu gegn endurgjaldi teldist því ekki hafa verið breytt með veitingu nýs sérleyfis. Heldur væru slík sérleyfi einfaldlega til framkvæmdar á lögum, það er þeim lögum og reglugerð um flutningastarfsemi í atvinnuskyni sem liggja til grundvallar veitingu þeirra.

- 202) Í máli sem varðar greiðslur á endurgjaldi til útvarpsrekandans RTP fyrir þjónustu í almannaðjágu setti framkvæmdastjórnin fram eftirfarandi fullyrðingu:

„Enn fremur breytir gerð nýrra sérleyfissamninga ekki flokkuninni á árlegu fjármögnunarfyrirkomulagi sem yfirstandandi aðstoð, að því gefnu að þeir séu eingöngu til framkvæmdar á ákvæðum um fjármögnun RTP eins og þegar hefur verið staðfest, þ.m.t. breytingar sem eru tæknilegs eðlis.“⁽¹¹¹⁾

- 203) Fyrir utan tímabundna framlengingu á sérleyfinu, sem var endurnýjað með gildistöku frá 1. janúar 2000, voru engar breytingar gerðar á því varðandi almannaðjónustuhlutverkið eða endurgjald fyrir það. AS Sporveisbussene hélt einfaldlega áfram að sinna, með sömu skilmálum, almannaðjónustu fyrir hönd AS Oslo Sporveier á grundvelli sérleyfisins, sem er ekki annað en stjórnsýslugerð til framkvæmdar á ákvæðum laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni varðandi rekstur og fjármögnun á áætlunarþjónustu í almannaðjágu og sem fól ekki í sér neinar breytingar á fyrirkomulaginu við að annast rekstur þessarar þjónustu. Því breytti endurnýjun á sérleyfinu ekki yfirstandandi kerfi aðstoðar.

11.4.3 Innleiðing á gæðakerfi til hækkunar eða lækkunar á endurgjaldi

- 204) AS Oslo Sporveier kom á nýju kerfi fyrir hækkun/lækkun árið 2004. Norsk stjórnvöld hafa skýrt frá því að þetta kerfi feli í sér hluta af endurgjaldi fyrir almannaðjónustu vegna rekstrar á

⁽¹¹⁰⁾ Ríkisaðstoð NN 73/2008 (áður N 240/08) – Ungverjaland – *Skipting lána á milli MÁV Zrt. og MÁV-TRAKCIO Zrt.* (Stjtið. ESB C 109, 13.5.2009, bls. 5) 59.–60. mgr.

⁽¹¹¹⁾ Mál E 14/2005 (Portúgal) *Endurgjald til útvarpsrekandans RTP fyrir þjónustu í almannaðjágu*, 79. gr. (óopinber þýðing).

staðbundnum áætlunarflutningum með almenningssvögnum í Ósló. Það miðaði að því að auka gæði veittrar þjónustu og var hrundið í framkvæmd innan ramma laganna um flutningastarfsemi í atvinnuskyni 1. janúar 2008. Eins og fram kemur hér að ofan var árlegur meðalhagnaður af almannaþjónustunni 1,98% á tímabilinu 1994 til 2005. Þessi innleiðing á bónus skapaði auk þess hvata til að hámarka hugsanlega árlegan hagnað innan marka hæfilegs gróða.

- 205) Því er komist að niðurstöðu um að slíkt bónuskerfi hafi ekki haft áhrif á eðli endurgjaldsins sem var greitt og sé órjúfanlegur hluti af yfirstandandi kerfi aðstoðar.

11.5 Aðstoð veitt á grundvelli ákvæða um kerfi

11.5.1 Dómur í máli E-14/10

- 206) Í dómi sínum í máli E-14/10 komst EFTA-dómstóllinn að eftirfarandi varðandi spurninguna um hvort aðstoðin teldist í eðli sínu vera yfirstandandi aðstoð eða ný aðstoð:

„(...) það sem skiptir máli er hvort aðstoðin var veitt í samræmi við ákvæði þar að lútandi.

(...) að svo miklu leyti sem greiðslur á endurgjaldinu voru í reynd notaðar til þess að fjármagna áætlunarþjónustu almenningsvagna sem ekki var rekin í hagnaðarskyni, kann varnaraðilinn (Eftirlitsstofnun EFTA) réttilega að hafa flokkað þessar greiðslur sem yfirstandandi aðstoð.

Hinsvegar, (...) er ekki hægt að líta á neina aðstoð, sem veitt var Oslo Sporveier umfram raunverulegt tap í tengslum við viðkomandi þjónustu, á grundvelli þess aðstoðarkerfis, sem yfirstandandi aðstoð (...)“⁽¹¹²⁾

- 207) Af dómi EFTA-dómstólsins leiðir að eingöngu er hægt að líta á greiðslur sem inntar voru af hendi á grundvelli yfirstandandi aðstoðarkerfis sem yfirstandandi aðstoð sem veitt var samkvæmt því kerfi. Greiðslur sem ekki voru inntar af hendi á grundvelli ákvæða sem falla undir kerfið væri ekki hægt að verja með því að í eðli sínu væri kerfið yfirstandandi aðstoð.⁽¹¹³⁾
- 208) Til að ákvarða hvort veitt aðstoð sé yfirstandandi eða ný verður Eftirlitsstofnun EFTA að meta hvort hún var veitt í samræmi við kerfið sem kvað á um hana.
- 209) Kerfið var grundvallað á lögum um flutningastarfsemi í atvinnuskyni og reglugerð um flutningastarfsemi í atvinnuskyni og fyrir hendi var viðurkennd stjórnsluvenja í Ósló í samræmi við reglurnar í lögum um flutningastarfsemi í atvinnuskyni og reglugerð um flutningastarfsemi í atvinnuskyni. Kerfið kvað eingöngu á um að kostnaður skyldi greiddur (mismunurinn á kostnaði og tekjum) vegna óarðbærrar áætlunarþjónustu almenningsvagna sem sérleyfishafarnir veittu.
- 210) Í því sem hér fer á eftir metur Eftirlitsstofnunin hvort i) árlega endurgjaldið og ii) eiginfjárframlagið til almannaðjónustunnar hafi verið veitt á grundvelli ákvæða um endurgjaldskerfi.

11.5.2 Árlegt endurgjald

- 211) Eins og greint er frá hér að framan heimilar 22. gr. laga um flutningastarfsemi í atvinnuskyni endurgjald til þess að standa straum af kostnaði vegna almannaðjónustu að frádregnum tekjum af farmiðum. Til að tryggja að endurgjaldið takmarkist við það að standa straum af kostnaði vegna almannaðjónustunnar virðist sem slíkt kerfi ætti að gera ráð fyrir aðskildum reikningum, viðeigandi úthlutun á sameiginlegum kostnaði og viðskiptum milli óskyldra aðila innan samstæðu að því er varðar fyrirtæki, sem auk þess að annast almannaðjónustu hafa einnig með höndum starfsemi sem rekin er í hagnaðarskyni. Því virðist nauðsynlegt að fara að þessum meginreglum til að komast hjá því að aðstoð sé veitt utan kerfisins.
- 212) Eftirlitsstofnun EFTA hefur metið allar upplýsingarnar sem norsk stjórnvöld létu í té og gengið úr skugga um að aðskildir reikningar hafi verið haldnir fyrir almannaðjónustustarfsemina á öllu tímabilinu (1994–2008). Að auki hefur stofnunin komist að raun um að hagnaðurinn af rekstri almannaðjónustunnar hafi verið tiltölulega lágur og hafi ekki haft í för með sér ofgreiddar bætur.

⁽¹¹²⁾ Ákvæði 73., 74. og 76. mgr.

⁽¹¹³⁾ Sömu rök gilda um kerfi sem Eftirlitsstofnun EFTA eða framkvæmdastjórn Evrópusambandsins hefur samþykkt. Sjá t.d. mál C-47/91 Ítalska ríkið gegn framkvæmdastjórn [1994] dómasafn-4635, 25.–26. mgr.

- 213) Fyrir 2004 var sameiginlegum kostnaði skipt á milli viðskipta innan samstæðunnar en kostnaður þeirra var grundvallaður á markaðsverðum. Kerfið fyrir úthlutun á sameiginlegum kostnaði vegna þjónustunnar milli AS Sporveisbussene og dótturfélaga þess breyttist árið 2003 og nýtt kerfi sem grundvallaðist á fastakostnaði var tekið í notkun frá 2004. Samkvæmt því kerfi báru almenningsvagnafélögin hlutfallslegan hluta sameiginlegs kostnaðar sem grundvallaðist á veltu þeirra.
- 214) Eftirlitsstofnun EFTA telur að þetta hafi tryggt að aðstoð hafi ekki verið veitt utan kerfisins.
- 215) Á grundvelli upplýsinganna frá norskum stjórnvöldum má því að draga þá ályktun að árlegar greiðslur hafi eingöngu verið notaðar til að standa straum af kostnaði sem hægt væri að mæta í samræmi við lagaramma kerfisins.

11.5.3 Eiginfjárframlagið til almannaþjónustunnar

- 216) Allt frá því um miðjan tíunda áratuginn var ljóst að lífeyrissjóður AS Oslo Sporveier var vanfjármagnaður. Því var greiðsluáætlun hrundið í framkvæmd til að rétta af halla sjóðsins fyrir 2020. Í samræmi við þá áætlun hækkaði sveitarfélagið Ósló endurgjaldið fyrir almannaþjónustuna til AS Oslo Sporveier til að standa straum af öllum kostnaði sem féll til vegna almannaþjónustunnar sem það veitti.
- 217) Árið 2004 var eiginfjárframlagi veitt til almannaþjónustunnar til að ráða bót á þeirri vanfjármögnun sem enn var fyrir hendi. Þrátt fyrir að það hafi ekki veitt sem hluti af árlegri heildarupphæð til AS Sporveisbussene heldur greitt beint í lífeyrissjóðinn af AS Oslo Sporveier var greiðslan innt af hendi á grundvelli yfirstandandi aðstoðarkerfis að því leyti að hún fór í að standa straum af kostnaði félagsins sem féll til vegna almannaþjónustunnar.
- 218) Eins og fram kemur hér að ofan eru ekki nein sérstök ákvæði í lögum um flutningastarfsemi í atvinnuskyni og reglugerð um flutningastarfsemi í atvinnuskyni um það hvernig endurgjalda eigi sérleyfishöfum fyrir almannaþjónustuna. Í reynd var endurgjaldið veitt árlega í formi eingreiðslu í samræmi við viðtekna stjórnsýsluvenju. EFTA-dómstóllinn hefur úrskurðað að ⁽¹¹⁴⁾ að þegar yfirstandandi aðstoðarkerfi felur ekki í sér nein sérstök ákvæði um hvernig veita eigi aðstoð geti frávík frá venjulegri meðferð ekki í sjálfu sér og af sjálfu sér leitt til þeirrar niðurstöðu að aðstoð hafi ekki verið veitt á grundvelli þess kerfis. Sú staðreynd að eiginfjárframlagið til almannaþjónustunnar var ekki veitt í samræmi við venjubundna árlega heildargreiðslu þýðir því ekki að hún hafi ekki verið veitt á grundvelli kerfis.
- 219) Kostnaður vegna lífeyris sem eiginfjárframlagið til almannaþjónustunnar stóð straum af tengdist veitingu almannaþjónustu sem sveitarfélagið Ósló var skuldbundið til að inna af hendi í samræmi við skuldbindingu þess að standa straum af kostnaði við almannaþjónustuna. Í stað þess að halda áfram árlegum greiðslum til 2020 var ákveðið að eiginfjárframlagið til almannaþjónustunnar skyldi standa straum af þeirri vanfjármögnun sem enn var fyrir hendi og þannig koma í veg fyrir að þörf væri á frekari árlegum greiðslum til þess að ráða bót á vanfjármögnun sem tilheyrði fortíðinni.
- 220) Af þessum sökum telur Eftirlitsstofnun EFTA að eiginfjárframlagið til almannaþjónustunnar hafi verið reitt af hendi í samræmi við umrætt ákvæði um aðstoð.

11.5.4 Niðurstaða

- 221) Á grundvelli matsins hér að framan kemst Eftirlitsstofnun EFTA að niðurstöðu um að árlega endurgjaldið og eiginfjárframlagið til almannaþjónustunnar hafi verið veitt á grundvelli yfirstandandi aðstoðarkerfis. Því hafi engar greiðslur vegna árlega endurgjaldsins og eiginfjárframlagsins vegna almannaþjónustu verið inntar af hendi utan ramma yfirstandandi aðstoðarkerfis.

11.6 Tímabilið eftir 30. mars 2008

- 222) Sveitarfélagið Ósló ákvað snemma á fyrsta áratugnum að bjóða út alla almannaþjónustusamninga fyrir áætlunarflutninga með almenningsvögnum á Óslóarsvæðinu. Hinn 30. mars 2008 var hætt

⁽¹¹⁴⁾ Ákvæði 87. mgr. í dómi EFTA-dómstólsins í máli E-14/10 *Konkurrenten*.

við kerfið sem lýst er hér að ofan og hafði sérleyfið fyrir AS Oslo Sporveier því ekki lengur neinn tilgang þar eð öll þjónusta var veitt á grundvelli útboðssamninga. Því hafa nýir sérleyfishafar þegið endurgjald á grundvelli útboðssamninga frá 30. mars 2008.

11.7 Niðurstöður um eðli aðstoðarinnar sem yfirstandandi aðstoð eða ný aðstoð

- 223) Á grundvelli framansagðs hefur Eftirlitsstofnun EFTA komist að þeirri niðurstöðu að árlega endurgjaldið og eiginfjárframlagið til almannaþjónustunnar hafi að öllu leyti verið veitt á grundvelli óbreytts yfirstandandi aðstoðarkerfis. Þessar ráðstafanir eru því að öllu leyti yfirstandandi aðstoð.
- 224) Eins og greint er frá hér að framan kemst Eftirlitsstofnun EFTA að þeirri niðurstöðu að i) beiting reglna um skattlagningu á samstæðu og ii) eiginfjárframlagið til viðskiptastarfseminnar feli ekki í sér ríkisaðstoð í skilningi 1. mgr. 61. gr. EES-samningsins.
- 225) Ennfremur kemst Eftirlitsstofnun EFTA að þeirri niðurstöðu að þær ráðstafanir sem eftir eru i) árlega endurgjaldið og ii) eiginfjárframlagið til almannaþjónustu feli í sér ríkisaðstoð sem hafi að fullu verið veitt á grundvelli yfirstandandi aðstoðarkerfis. Með tilliti til þessara tveggja ráðstafana hefur ekkert endurgjald verið greitt umfram tapið sem raunverulega varð við að fullnægja almannaþjónustukvöðunum. ⁽¹¹⁵⁾ Frá 30. mars 2008 hefur tveimur síðarnefndu ríkisaðstoðarráðstöfununum verið hætt. Því er engin þörf á því að Eftirlitsstofnun EFTA skoði hvort þær samrýmist framkvæmd EES-samningsins.

12. Niðurstaða

- 226) Í ljósi framangreinds hefur Eftirlitsstofnun EFTA komist að þeirri niðurstöðu að reglurnar um samstæðuskattlagningu hafi ekki veitt AS Sporveisbussene ávinning og að beiting þessara reglna hafi ekki haft í för með sér að AS Sporveisbussene hafi fengið ríkisaðstoð í skilningi 61. gr. EES-samningsins.
- 227) Eftirlitsstofnun EFTA hefur einnig komist að þeirri niðurstöðu að eiginfjárframlagið til viðskiptastarfseminnar hafi ekki veitt AS Sporveisbussene neinn ávinning og væri því ekki ríkisaðstoð í skilningi 1. mgr. 61. gr. EES-samningsins.
- 228) Eftirlitsstofnun EFTA hefur komist að þeirri niðurstöðu að árlega endurgjaldið og eiginfjárframlagið til almannaþjónustunnar sé ríkisaðstoð í skilningi 61. gr. EES-samningsins. Þó kemst Eftirlitsstofnun EFTA að þeirri niðurstöðu að þessi aðstoð hafi að öllu leyti verið veitt á grundvelli yfirstandandi aðstoðarkerfis sem nú hefur verið hætt og því sér stofnunin ekki neina þörf á, og hefur ekki neinn grundvöll, til þess að aðhafast frekar.

ÁKVÖRÐUNIN ER SVOHLJÓÐANDI:

1. gr.

Beiting reglna um samstæðuskattlagningu hjá samstæðunni Oslo Sporveier felur ekki í sér ríkisaðstoð í skilningi 1. mgr. 61. gr. EES-samningsins. Formlegri rannsókn á ráðstöfuninni er því lokið.

2. gr.

Eiginfjárframlagið til viðskiptastarfseminnar felur ekki í sér ríkisaðstoð í skilningi 1. mgr. 61. gr. EES-samningsins. Formlegri rannsókn á ráðstöfuninni er því lokið.

3. gr.

Formlega rannsóknin að því er varðar árlega endurgjaldið er tilhæfulaus þar eð ráðstöfunin stendur fyrir yfirstandandi aðstoð sem nú hefur verið hætt. Formlegri rannsókn á ráðstöfuninni er því lokið.

⁽¹¹⁵⁾ Eftirlitsstofnun EFTA bendir á fyrir skýrleika sakir að eiginfjárframlagið til viðskiptastarfseminnar hafi ekki verið veitt á grundvelli yfirstandandi aðstoðarkerfis. Hafi það falið í sér ríkisaðstoð hefði sú aðstoð því verið ný aðstoð. Í matinu hér að ofan hefur Eftirlitsstofnun EFTA þó komist að niðurstöðu um að ráðstöfunin hafi ekki verið ríkisaðstoð þar sem hún var gerð í samræmi við markaðsfjárfestaregluna.

4. gr.

Formlega rannsóknin að því er varðar eiginfjárframlagið til almannaþjónustunnar er tilhæfulaus þar eð ráðstöfunin stendur fyrir yfirstandandi aðstoð sem hefur nú verið hætt. Formlegri rannsókn á ráðstöfuninni er því lokið

5. gr.

Ákvörðun þessari er beint til Konungsríkisins Noregs.

6. gr.

Fullgild er aðeins ensk útgáfa þessarar ákvörðunar.

Ákvörðun tekin í Brussel 19. desember 2012

Fyrir hönd Eftirlitsstofnunar EFTA

Oda Helen Sletnes
Forseti

Sverrir Haukur Gunnlaugsson
Stjórnarmaður

ESB-STOFNANIR

FRAMKVÆMDASTJÓRNIN

Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja
(mál COMP/M.6944 – Thermo Fisher Scientific/Life Technologies)

2013/EES/57/02

1. Framkvæmdastjórninni barst 7. október 2013 tilkynning samkvæmt 4. gr. reglugerðar ráðsins (EB) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ um fyrirhugaða samfylkingu þar sem bandaríska fyrirtækið Thermo Fisher Scientific Inc. („Thermo Fisher“) öðlast með hlutafjárkaupum að fullu yfirráð, í skilningi staflíðar b) í 1. mgr. 3. gr. samrunareglugerðar EB, í bandaríska fyrirtækinu Life Technologies Corp. („Life Technologies“).
2. Starfsemi hlutaðeigandi fyrirtækja er sem hér segir:
 - Thermo Fisher: framleiðsla og sala um heim allan á greiningartækjum, vísindabúnaði, rekstrarvörum, prófefnum, þjónustu og hugbúnaði til rannsókna, greiningar, uppgötvana og sjúkdómsgreiningar
 - Life Technologies: fyrirtæki sem starfar um heim allan á sviði verkfæra innan líftækni og framleiðir og selur vörur til margvíslegra nota innan lífvísinda, m.a. raðgreiningar litninga, efnahvarfa fjölleiða, undirbúnings sýna, frumuræktunar, víxlverkunargreiningar á RNA, starfrænna genamengjarannsókna, notkunarmöguleika prótínmengjafræði og frumulíffræði, svo og til sjúkdómsgreiningar og greiningar á sýnum í tengslum við afbrot, svo og dýr, matvæli, lyf og vatn
3. Frumathugun framkvæmdastjórnarinnar hefur leitt í ljós að samfylkingin, sem tilkynnt hefur verið, geti fallið undir gildissvið samrunareglugerðar EB. Fyrirvari er þó um endanlega ákvörðun.
4. Hagsmunaaðilar eru hvattir til að senda framkvæmdastjórninni athugasemdir sem þeir kunna að hafa fram að færa um hina fyrirhuguðu samfylkingu.

Athugasemdir verða að berast framkvæmdastjórninni innan tíu daga frá því að tilkynning þessi birtist í Stjtið. ESB (C 296, 12. október 2013). Þær má senda með símbréfi (faxnr. +32 (0)22 96 43 01), með rafpósti á netfangið COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu eða í pósti, með tilvísuninni COMP/M.6944 – Thermo Fisher Scientific/Life Technologies, á eftirfarandi pósthfang:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Brussels

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 24, 29.1.2004, bls. 1 („samrunareglugerð EB“).

Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja**2013/EES/57/03****(mál COMP/M.6954 – KNB/UWI/Mitsui/Medini Iskandar Malaysia)****Mál sem kann að verða tekið fyrir samkvæmt einfaldaðri málsmeðferð**

1. Framkvæmdastjórninni barst 9. október 2013 tilkynning samkvæmt 4. gr. reglugerðar ráðsins (EB) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ um fyrirhugaða samfylkingu þar sem malasíska fyrirtækið Khazanah Nasional Berhad („KNB“), fyrirtækið UWI Capital (One) Limited („UWI“) frá Bresku Jómfrúaeypum og japanska fyrirtækið Mitsui & Co. Ltd („Mitsui“), öðlast með hlutafjárkaupum í sameiningu yfirráð, í skilningi staflíðar b) í 1. mgr. 3. gr. samrunareglugerðar EB, í malasíska fyrirtækinu Medini Iskandar Malaysia Sdn Bhd („Medini Iskandar Malaysia“).
2. Starfsemi hlutaðeigandi fyrirtækja er sem hér segir:
 - KNB: fjárfestingarsjóður stjórnvalda í Malasíu, sem fjárfestir í fyrirtækjum á sviði fasteigna og byggingarstarfsemi, fjármála, fjölmiðla og fjarskipta, veitustarfsemi, upplýsingatækni og flutningastarfsemi
 - UWI: fjárfestingarfyrirtæki, einkum á sviði þróunar og skipulags byggingarsvæða
 - Mitsui: stórt viðskiptafyrirtæki sem selur hrávörur og stundar önnur viðskipti um heim allan, m.a. fasteignaviðskipti
 - Medini Iskandar Malaysia: þróun og umsýsla með Medini borgarverkefninu í Iskandar í Malasíu
3. Frumathugun framkvæmdastjórnarinnar hefur leitt í ljós að samfylkingin, sem tilkynnt hefur verið, geti fallið undir gildissvið samrunareglugerðar EB. Fyrirvari er þó um endanlega ákvörðun. Hafa ber í huga að þetta mál kann að verða tekið fyrir samkvæmt málsmeðferðinni sem kveðið er á um í tilkynningu framkvæmdastjórnarinnar um einfaldaða málsmeðferð við meðhöndlun tiltekinna samfylkinga samkvæmt samrunareglugerð EB ⁽²⁾.
4. Hagsmunaaðilar eru hvattir til að senda framkvæmdastjórninni athugasemdir sem þeir kunna að hafa fram að færa um hina fyrirhuguðu samfylkingu.

Athugasemdir verða að berast framkvæmdastjórninni innan tíu daga frá því að tilkynning þessi birtist í Stjtið. ESB (C 300, 16. október 2013). Þær má senda með símbréfi (faxnr. +32 (0)22 96 43 01), með rafpósti á netfangið COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu eða í pósti, með tilvísuninni COMP/M.6954 – KNB/UWI/Mitsui/Medini Iskandar Malaysia, á eftirfarandi pósthfang:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Brussels

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 24, 29.1.2004, bls. 1 („samrunareglugerð EB“).

⁽²⁾ Stjtið. ESB C 56, 5.3.2005, bls. 32 („tilkynning um einfaldaða málsmeðferð“).

Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja**2013/EES/57/04****(mál COMP/M.7046 – Parkwind/Summit Renewable Energy Belwind 1/Belwind)****Mál sem kann að verða tekið fyrir samkvæmt einfaldaðri málsmeðferð**

1. Framkvæmdastjórninni barst 11. október 2013 tilkynning samkvæmt 4. gr. reglugerðar ráðsins (EB) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ um fyrirhugaða samfylkingu þar sem belgíska fyrirtækið Parkwind NV („Parkwind“) og breska fyrirtækið Summit Renewable Energy Belwind 1 („Summit“) öðlast með hlutafjárkaupum í sameiningu yfirráð, í skilningi staflaðar b) í 1. mgr. 3. gr. samrunareglugerðar EB, í belgíska fyrirtækinu Belwind NV („Belwind“).
2. Starfsemi hlutaðeigandi fyrirtækja er sem hér segir:
 - Parkwind: starfsemi á sviði vindorkuvera. Félagið er fjárfestingar- og þróunarfélag sem lýtur sameiginlegum yfirráðum Korys/Colruyt-samsteypunnar og PMV, sem stundar smásölu á daglegum neytendavörum og smásölu á eldsneyti fyrir vélknúin ökutæki í sérhæfðum verslunum og stundar fjárfestingar á ýmsum sviðum, m.a. orku
 - Summit: var stofnað sérstaklega með tilliti til þessa samruna og er óbeint dótturfélag í einkaeigu Sumitomo-samsteypunnar, sem er samþætt viðskiptafélag og selur margvíslegar vörur og þjónustu í Japan og um heim allan, stundar m.a. leit, framleiðslu og sölu á jarðgasi og olíu, iðefnum og rafeindatækjum
 - Belwind: stundar þróun á vindorkuverum og kynnir þau, rekur t.d. vindorkuver undan ströndum í efnahagslögsögu Belgíu í Norðursjó
3. Frumathugun framkvæmdastjórnarinnar hefur leitt í ljós að samfylkingin, sem tilkynnt hefur verið, geti fallið undir gildissvið samrunareglugerðar EB. Fyrirvari er þó um endanlega ákvörðun. Hafa ber í huga að þetta mál kann að verða tekið fyrir samkvæmt málsmeðferðinni sem kveðið er á um í tilkynningu framkvæmdastjórnarinnar um einfaldaða málsmeðferð við meðhöndlun tiltekinnar samfylkinga samkvæmt samrunareglugerð EB ⁽²⁾.
4. Hagsmunaaðilar eru hvattir til að senda framkvæmdastjórninni athugasemdir sem þeir kunna að hafa fram að færa um hina fyrirhuguðu samfylkingu.

Athugasemdir verða að berast framkvæmdastjórninni innan tíu daga frá því að tilkynning þessi birtist í Stjtið. ESB (C 302, 18. október 2013). Þær má senda með símbréfi (faxnr. +32 (0)22 96 43 01), með rafpósti á netfangið COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu eða í pósti, með tilvísuninni COMP/M.7046 – Parkwind/Summit Renewable Energy Belwind 1/Belwind, á eftirfarandi póstfang:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Brussels

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 24, 29.1.2004, bls. 1 („samrunareglugerð EB“).

⁽²⁾ Stjtið. ESB C 56, 5.3.2005, bls. 32 („tilkynning um einfaldaða málsmeðferð“).

Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja
(mál COMP/M.7069 – Ares/OTPP/CPG)

2013/EES/57/05

Mál sem kann að verða tekið fyrir samkvæmt einfaldaðri málsmeðferð

1. Framkvæmdastjórninni barst 11. október 2013 tilkynning samkvæmt 4. gr. reglugerðar ráðsins (EB) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ um fyrirhugaða samfylkingu þar sem kanadíska fyrirtækið Ontario Teachers' Pension Plan („OTPP“) og bandaríska fyrirtækið Ares Management LLC („Ares“) öðlast með breytingum á samþykktum í sameiningu yfirráð, í skilningi staflaðar b) í 1. mgr. 3. gr. samrunareglugerðar EB, í bandaríska fyrirtækinu CPG International LLC („CPG“).
2. Starfsemi hlutaðeigandi fyrirtækja er sem hér segir:
 - OTPP: hefur umsýslu með lífeyri og fjárfestingum í eignum lífeyrissjóða fyrir hönd starfandi kennara og kennara á eftirlaunum í Ontaríó-héraði
 - Ares: umsýsla með eignum utan hefðbundinna markaða, starfar í Bandaríkjunum, Evrópu, Asíu og Ástralíu
 - CPG: starfsemi á ýmsum sviðum í Bandaríkjunum, Kanada og á EES-svæðinu í tengslum við fjögur helstu vörumerki sín: AZEK, TimberTech, Scranton Products og Vycom. CPG framleiðir og selur byggingarefni til nota í íbúðarhús og verslunarhúsnæði, vörur úr PVC (PVC-palla, PVC-verandir, mót, skreytingar og samsett handrið) lausnir til að vernda einkalíf innandyrna og geymslulausnir (smáklefa, skilrúm í baðherbergi, bekki og lokaðar hirslur) og sprautusoðið PVC og vörur úr ólefinplötum
3. Frumathugun framkvæmdastjórnarinnar hefur leitt í ljós að samfylkingin, sem tilkynnt hefur verið, geti fallið undir gildissvið samrunareglugerðar EB. Fyrirvari er þó um endanlega ákvörðun. Hafa ber í huga að þetta mál kann að verða tekið fyrir samkvæmt málsmeðferðinni sem kveðið er á um í tilkynningu framkvæmdastjórnarinnar um einfaldaða málsmeðferð við meðhöndlun tiltekinna samfylkinga samkvæmt samrunareglugerð EB ⁽²⁾.
4. Hagsmunaaðilar eru hvattir til að senda framkvæmdastjórninni athugasemdir sem þeir kunna að hafa fram að færa um hina fyrirhuguðu samfylkingu.

Athugasemdir verða að berast framkvæmdastjórninni innan tíu daga frá því að tilkynning þessi birtist í Stjtið. ESB (C 302, 18. október 2013). Þær má senda með símbréfi (faxnr. +32 (0)22 96 43 01), með rafpósti á netfangið COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu eða í pósti, með tilvísuninni COMP/M.7069 – Ares/OTPP/CPG, á eftirfarandi pósthfang:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Brussels

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 24, 29.1.2004, bls. 1 („samrunareglugerð EB“).

⁽²⁾ Stjtið. ESB C 56, 5.3.2005, bls. 32 („tilkynning um einfaldaða málsmeðferð“).

Tilkynning um fyrirhugaða samfylkingu fyrirtækja**2013/EES/57/06****(mál COMP/M.7071 – Telenor/Schibsted/Singapore Press Holdings/JV)****Mál sem kann að verða tekið fyrir samkvæmt einfaldaðri málsmeðferð**

1. Framkvæmdastjórninni barst 11. október 2013 tilkynning samkvæmt 4. gr. reglugerðar ráðsins (EB) nr. 139/2004 ⁽¹⁾ um fyrirhugaða samfylkingu þar sem norsku fyrirtækin Telenor ASA („Telenor“) og Schibsted ASA („Schibsted“) öðlast með hlutafjárkaupum í nýstofnuðu, sameiginlegu fyrirtæki í sameiningu yfirráð, í skilningi staflíðar b) í 1. mgr. 3. gr. samrunareglugerðar EB, í norska fyrirtækinu SnT Classifieds ANS („SnT“), og þar sem fyrirtækin Telenor, Schibsted og hið singapúrsk Singapore Press Holdings Ltd öðlast með hlutafjárkaupum í sameiningu yfirráð, í skilningi staflíðar b) í 1. mgr. 3. gr. samrunareglugerðar EB, í singapúrsk fyrirtækinu 701 Search Pte Ltd.
2. Starfsemi hlutaðeigandi fyrirtækja er sem hér segir:
 - Telenor: fjarskipti og tengd þjónusta í Noregi, Danmörku, Svíþjóð. Ungverjalandi og á alþjóðavettvangi
 - Schibsted: alþjóðleg fjölmiðlasamsteypa
 - Singapore Press Holdings Limited: fjölmiðlafyrirtæki í sunnanverðri Asíu
 - 701 Search Pte Ltd: smáauglýsingaþjónusta á netinu í Asíu
3. Frumathugun framkvæmdastjórnarinnar hefur leitt í ljós að samfylkingin, sem tilkynnt hefur verið, geti fallið undir gildissvið samrunareglugerðar EB. Fyrirvari er þó um endanlega ákvörðun. Hafa ber í huga að þetta mál kann að verða tekið fyrir samkvæmt málsmeðferðinni sem kveðið er á um í tilkynningu framkvæmdastjórnarinnar um einfaldaða málsmeðferð við meðhöndlun tiltekinna samfylkinga samkvæmt samrunareglugerð EB ⁽²⁾.
4. Hagsmunaaðilar eru hvattir til að senda framkvæmdastjórninni athugasemdir sem þeir kunna að hafa fram að færa um hina fyrirhuguðu samfylkingu.

Athugasemdir verða að berast framkvæmdastjórninni innan tíu daga frá því að tilkynning þessi birtist í Stjtið. ESB (C 301, 17. október 2013). Þær má senda með símbréfi (faxnr. +32 (0)22 96 43 01), með rafpósti á netfangið COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu eða í pósti, með tilvísuninni COMP/M.7071 – Telenor/Schibsted/Singapore Press Holdings/JV, á eftirfarandi póstfang:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
J-70
B-1049 Brussels

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 24, 29.1.2004, bls. 1 („samrunareglugerð EB“).

⁽²⁾ Stjtið. ESB C 56, 5.3.2005, bls. 32 („tilkynning um einfaldaða málsmeðferð“).

Ríkisaðstoð – Spánn**2013/EES/57/07****Málsnúmer SA.34998 (2013/C) (áður 2012/N) – LIP – Aðstoð við Ford España****Auglýst eftir athugasemdum í samræmi við 2. mgr. 108. gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins**

Framkvæmdastjórnin tilkynnti stjórnvöldum á Spáni, með bréfi dagsettu 15. maí 2013, þá ákvörðun sína að hefja rannsókn á ofangreindri aðstoð í samræmi við 2. mgr. 108. gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins.

Frestur hagsmunaaðila til að gera athugasemdir er einn mánuður frá því að ágrip þetta og eftirfylgjandi bréf birtist í Stjtið. ESB ([C 297](#), [12.10.2013](#), bls. 63). Athugasemdir skal senda á eftirfarandi pósthfang:

European Commission
Directorate-General for Competition
State aid Registry
Rue de la Loi/Wetstraat, 200
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Bréfasími: +32 22961242
Netfang: stateaidgreffe@ec.europa.eu

Athugasemdum verður komið á framfæri við stjórnvöld á Spáni. Þeim, sem leggja fram athugasemdir, er heimilt að óska nafnleyndar og skulu slíkar óskir vera skriflegar og rökstuddar.

Ríkisaðstoð – Þýskaland**2013/EES/57/08****Málsnúmer SA.34881 (2013/C) (áður 2013/NN) (áður 2012/CP) – Meint aðstoð við þýsk lyfjafyrirtæki í fjárhagserfiðleikum með því að veita undanþágur frá lögboðnum afslætti****Auglýst eftir athugasemdum í samræmi við 2. mgr. 108. gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins**

Framkvæmdastjórnin tilkynnti stjórnvöldum í Þýskalandi, með bréfi dagsettu 24. júlí 2013, þá ákvörðun sína að hefja rannsókn á ofangreindri aðstoð í samræmi við 2. mgr. 108. gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins.

Frestur hagsmunaaðila til að gera athugasemdir er einn mánuður frá því að ágrip þetta og eftirfylgjandi bréf birtist í Stjtið. ESB ([C 297](#), [12.10.2013](#), bls. 76). Athugasemdir skal senda á eftirfarandi pósthfang:

European Commission
Directorate-General for Competition
State aid Registry
Rue de la Loi/Wetstraat, 200
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Bréfasími: +32 22961242
Netfang: stateaidgreffe@ec.europa.eu

Athugasemdunum verður komið á framfæri við stjórnvöld í Þýskalandi. Þeim, sem leggja fram athugasemdir, er heimilt að óska nafnleyndar og skulu slíkar óskir vera skriflegar og rökstuddar.

Ríkisaðstoð – Slóvakía**2013/EES/57/09****Málsnúmer SA.33797 (2013/C) (áður 2013/NN) – Meint aðstoð við NCHZ****Auglýst eftir athugasemdum í samræmi við 2. mgr. 108. gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins**

Framkvæmdastjórnin tilkynnti stjórnvöldum í Slóvakíu, með bréfi dagsettu 2. júlí 2013, þá ákvörðun sína að hefja rannsókn á ofangreindri aðstoð í samræmi við 2. mgr. 108. gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins.

Frestur hagsmunaaðila til að gera athugasemdir er einn mánuður frá því að ágrip þetta og eftirfylgjandi bréf birtist í Stjtið. ESB ([C 297](#), [12.10.2013](#), bls. 85). Athugasemdir skal senda á eftirfarandi pósthfang:

European Commission
Directorate-General for Competition
State aid Registry
Rue de la Loi/Wetstraat, 200
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
Bréfasími: +32 22961242
Netfang: stateaidgreffe@ec.europa.eu

Athugasemdunum verður komið á framfæri við stjórnvöld í Slóvakíu. Þeim, sem leggja fram athugasemdir, er heimilt að óska nafnleyndar og skulu slíkar óskir vera skriflegar og rökstuddar.

**Tilkynning umhverfisráðuneytis Slóvakíu með vísan til tilskipunar Evrópupingsins 2013/EES/57/10
og ráðsins 94/22/EB um skilyrði fyrir veitingu og notkun leyfa til að leita að,
rannsaka og vinna kolvatnsefni**

Umhverfisráðuneyti Slóvakíu gjörir kunnugt að 6. ágúst 2013 barst umsókn um fjögurra ára leyfi til jarðfræðirannsókna til að ganga úr skugga um hvort eldfimt jarðgas (kolvatnsefni) sé að finna í setlögum á „Trnava“-svæðinu.

Fyrirhugað leitarsvæði nær yfir 791,3 km² svæði í héruðunum Galanta, Hlohovec, Piešťany, Trnava, Pezinok og Senec og afmarkast af línun sem tengja hornpunkta (sem hafa lokaða rúmfræðilega lögun með beinum hliðum).

Fjöldi og hnit hornpunkta á leitarsvæðinu:

Hornpunktar	Y	X
1.	535 913,88	1 275 425,97
2.	543 879,19	1 267 007,48
3.	560 136,84	1 273 899,13
4.	560 840,59	1 271 022,95
5.	539 436,01	1 240 922,74
6.	525 580,37	1 240 731,63
7.	518 150,87	1 245 972,29
8.	524 977,17	1 262 581,14
9.	530 537,18	1 263 562,82
10.	532 190,00	1 265 255,96
11.	532 190,00	1 266 868,47
12.	528 682,79	1 265 336,58
13.	531 888,34	1 271 726,67
14.	534 940,73	1 275 425,97

Hornpunktarnir sem taldir eru upp hér að framan eru skilgreindir með hnitum í samræmdu landmælinga-neti Slóvakíu.

Fyrirtækjum, sem hafa áhuga á að sækja um leyfi til að leita að eldfimu jarðgasi (kolvatnsefni), er heimilt að leggja inn samkeppnisumsóknir áður en 90 dagar eru liðnir frá birtingu auglýsingar þessarar (birtingardagur 11.10.2013). Umsóknir, sem berast eftir að fresturinn rennur út, verða ekki teknar til greina.

Umhverfisráðuneyti Slóvakíu tekur ákvörðun um umsóknir sem borist hafa eigi síðar en sex mánuðum eftir að framangreindur frestur rennur út og mun tilkynna umsækjendum niðurstöðuna.

Í umsóknunum verða að koma fram allar nauðsynlegar upplýsingar sem tilgreindar eru í 5. mgr. 23. gr. laga nr. 569/2007 um jarðfræðivinnu (jarðfræðilögin), sem voru birt í *Zbierka zákonov Slovenskej republiky* (lögbirtingablaði Slóvakíu) 25. október 2007, svo og upplýsingar um tæknilega- og fjárhagslega getu umsóknarfyrirtækisins. Umsóknir sem ekki innihalda slíkar upplýsingar verða ekki teknar til greina.

Umsóknir um leitarsvæði skulu lagðar fram skriflega, á slóvakísku, og þær bera að senda í lokuðu umslagi merktu „Konkurenčný návrh PÚ Trnava“ á eftirfarandi pósthöfn:

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia geológie a prírodných zdrojov
Námestie Ľudovíta Štúra 1
812 35 Bratislava
SLOVENSKO/SLOVAKIA

Nánari upplýsingar eru veittar í jarðfræðideild umhverfisráðuneytis Slóvakíu (Odbor štátnej geologickej správy) sími: +421 257783111 (108)).

Netfang: Erika.benakova@enviro.gov.sk